

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs : 500 F per jaar

Postcheckrekening nr. 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

De inkomsten uit grondeigendommen sinds de wet van 20 november 1962

Door het van kracht worden van de wet van 20 november 1962, houdende hervorming van de inkomstenbelastingen, werd een grondige wijziging gebracht aan de structuur zelf van ons belastingstelsel.

In het regime dat vóór deze wet van toepassing was — en thans nog gedeeltelijk van toepassing is — was ons belastingstelsel gesteund op het cedulair stelsel. Op ieder soort van inkomen was de daarmee overeenstemmende belasting toepasselijk ; de grondbelasting op de inkomsten uit grondeigendommen, de mobiliënbelasting op de inkomsten uit de roerende kapitalen en de bedrijfsbelasting op de inkomsten uit de beroepsbedrijvigheid. Tenslotte werden deze inkomsten overkoepeld door de aanvullende personele belasting, die een belasting vestigde op het globale inkomen.

De grondbelasting en de mobiliënbelasting hadden een uitgesproken zakelijk karakter vermits zij de respectievelijke inkomsten troffen, zonder al te zeer rekening te houden met de persoon van de belastingplichtige. De bedrijfsbelasting ging door als een belasting met gemengd karakter.

Hieraan heeft de wet van 20 november 1962 verandering gebracht.

In de Memorie van Toelichting die het wetsontwerp, houdende hervorming van de inkomstenbelastingen voorafgaat (Kamer van Volksvertegenwoordigers, doc. 264 - nr. 1, blz.) worden vier doelstellingen opgesomd die de hervorming hebben geïnspireerd, namelijk :

— een grotere rechtvaardigheid verzekeren zowel door aanpassing van de huidige structuur van de directe fiscaliteit als door het in werking brengen van passende maatregelen om een juistere belastingheffing te verzekeren en de ontduiking tegen te gaan.

— de wetgeving in de mate van het mogelijke vereenvoudigen.

— bijdragen tot de sanering van de staatsfinanciën door de opbrengst die het gevolg moet zijn van een betere belastingheffing.

— voldoen aan de door een politiek van economische expansie gestelde eisen.

Om deze doelstellingen te bereiken diende de structuur van ons belastingstelsel gewijzigd te worden. Afstand werd gedaan van de drie soorten belastingen en de overkoepeling door de aanvullende aanslag op het

globale inkomen, om het stelsel van de enige belasting in te voeren.

Volgens dezelfde Memorie van Toelichting (blz. 7) vloeien uit de aanvaarding van dit nieuw principe drie gevolgtrekkingen voort :

— het prijsgeven van het beginsel van de aftrekbaarheid der belasting

— de veralgemening van het gecumuleerde inkomen van de echtgenoten.

— de invoering van een belasting op de vennootschappen onderscheiden van de belasting op de natuurlijke personen.

Van meetaf aan wordt echter toegegeven dat een konsekvent volhouden van het vooropgestelde principe onmogelijk is ; de complexiteit van het belastingobject alsmede andere redenen van praktische aard hebben ertoe genoopt om in zekere mate het vroegere systeem te behouden.

De belasting op de inkomsten uit grondeigendommen, roerende kapitalen en op de bedrijfsinkomsten blijven behouden doch enkel als het ware ten voorlopige titel. Waar de afzonderlijke categorieën van inkomsten definitief werden aangeslagen vóór de toepassing van de nieuwe wetgeving, zal dit thans geschieden bij wijze van voorheffing en in sommige gevallen bij wijze van aanvullende voorheffing.

De verschillende voorheffingen zullen tenslotte samenvloeien in de berekening van de enige belasting en in die afrekening hun definitieve vorm aannemen.

Dit geldt dus ook voor de vroegere grondbelasting, thans herschapen in onroerende voorheffing en aanvullende onroerende voorheffing, die de inkomsten uit grondeigendommen treft.

Waar bepaalde toestanden of omstandigheden, die de vereiste voorwaarden vervullen, bepaalde afwijkingen konden aanbrengen die, hetzij de belastbare basis, hetzij de belasting zelf beïnvloedden, blijven deze in de nieuwe wetgeving behouden, zij het mits wijzigingen of toevoegingen, in de zin van verzachting of verzwarend.

Door de invoering van de nieuwe wetgeving verschijnen aldus drie categorieën van toestanden of omstandigheden die het uiteindelijk resultaat van de belasting op de inkomsten uit grondeigendommen wijzigen of beïnvloeden.

Aldus zijn er toestanden en omstandigheden die het

principe van de vaststelling van de belastbare grondslag wijzigen, anderen hebben rechtstreeks een invloed op de voorlopige belasting of onroerende voorheffing, nog anderen zullen zich slechts laten gelden door aanrekening op de globalisatie.

I. Wijzigingen van de belastbare basis.

Inzake inkomsten uit grondeigendommen, blijft het kadastraal inkomen de belastbare basis. Het kadastraal inkomen blijft aanzien als zijnde het gemiddeld normaal netto-inkomen van één jaar uit de grondeigendommen.

1. Vrijstelling van goederen aangewend voor bepaalde doeleinden.

Een eerste afwijking van de principieel vastgestelde belastbare basis betreft een vrijstelling van het kadastraal inkomen van onroerende goederen of delen van onroerende goederen, welke een eigenaar, die geen winstoogmerken heeft, zal hebben bestemd voor bepaalde doeleinden.

Deze bepaling is overgenomen uit het artikel 4, § 3 S.W.I.B.

Het betreft « een onroerend goed of het deel ervan » dat bestemd wordt voor de uitoefening van een openbare eredienst, voor onderwijsdoeleinden, voor de vestiging van hospitalen, godshuizen, klinieken, dispensaria, vakantiehuizen voor kinderen en gepensioneerden of van andere soortgelijke weldadigheidsinstellingen. »

Het kadastraal inkomen van dergelijke onroerende goederen wordt dus niet beschouwd als een netto-inkomen uit grondeigendommen dat belastbaar wordt gesteld in de inkomstenbelastingen. Dit onroerend goed wordt trouwens niet verhuurd en wordt evenmin door de eigenaar zelf bewoond zodat de eigenaar er dus noch inkomsten uit haalt noch enig voordeel ervan geniet.

Het spreekt vanzelf dat de eigenaar er dan ook geen enkel voordeel mag uit halen, met uitsluiting van eventuele door de gebruiker van het onroerend goed betaalde bedragen, als compensatie voor onderhouds- en herstellingskosten die de eigenaar verricht heeft en die normaal ten laste van deze eigenaar vallen. Bij toepassing echter van het principe der strikte interpretatie van de fiscale wetgeving zal de afwezigheid van rechtstreeks of onrechtstreeks voordeel slechts bestaan in hoofde van de eigenaar zelf, en niet in hoofde van diegene die de voormelde activiteiten in het onroerend goed uitoefent.

Daar deze tekst uitdrukkelijk als afwijking voorzien is op wat als netto-inkomen uit grondeigendommen aangezien wordt, volgt hieruit dat deze onroerende eigendommen, zullen vrijgesteld worden zowel van de onroerende voorheffing als van de globale belasting.

De enige wijziging die de wet van 20-11-1962 aan dit artikel heeft aangebracht is de inlassing der woorden « vakantiehuizen voor kinderen en gepensioneerden ».

Inderdaad, tijdens de bespreking van dit artikel in de Commissie van Financiën van de Kamer van Volksvertegenwoordigers (doc. 42 blz. 64), werd een amendement ingediend dat ertoe strekte de vakantiehuizen voor kinderen en ouderlingen eveneens te laten genieten van het voordeel der vrijstelling.

Gevreesd werd echter dat, ten gevolge van deze bijkomende vrijstelling veel misbruiken zouden tot stand komen, waarop geen controle mogelijk zou zijn, inzonderheid dat talrijke verenigingen zonder winstgevend doel zouden opgericht worden, die zich deze activiteit

zouden toeëigenen, terwijl het hen in werkelijkheid, uiteindelijk en uitsluitend zou te doen zijn de mogelijkheid te hebben aan sommige personen winstgevendende betrekkingen te verzekeren. Ten voordele van dit amendement werd de overweging naar voor gebracht dat sommige vakantiehuizen, die ondergebracht zijn in onderwijsinstellingen, wel de vrijstelling kunnen bekomen, omdat zij reeds dit voordeel genieten wegens hun speciale bestemming, terwijl vakantiehuizen, waarin niet tegelijkertijd onderwijs verstrekt wordt van dit voordeel zouden moeten afzien. Het gevolg van dit onderscheid zou neerkomen op een discriminatoire behandeling ten nadele van deze laatste, waaraan zo spoedig mogelijk een einde moest gesteld worden.

Ten einde eventuele bezwaren op te vangen, werd de tekst van dit amendement gewijzigd in die zin dat de vrijstelling zou toegekend worden aan vakantiehuizen voor kinderen en gepensioneerden; dit is trouwens de definitieve tekst geworden. Aan de rechtsmachten werd tenslotte opgedragen er over te waken, dat de misbruiken doeltreffend zouden bestreden worden.

2. Vermindering wegens inactiviteit.

Een tweede wijziging van het kadastraal inkomen als belastbaar netto-inkomen uit grondeigendommen wordt voorzien in artikel 4, § 2, 2°. In dit artikel werd de tekst overgenomen, die voorzien was in artikel 13, § 1 van de gecoördineerde wetten op de inkomstenbelastingen. Het betreft « de proportionele vermindering van het kadastraal inkomen overeenkomstig de duur » en de grootte van de inproductiviteit of van het verlies of het ontbreken van het genot van inkomsten : a. in geval een niet gemeubileerd gebouw onroerend goed in de loop van het aanslagjaar gedurende ten minste negentig dagen volstrekt niet in gebruik is genomen en volstrekt geen inkomsten heeft » opgebracht ; b. in geval van volledige vernieling van « een onroerend goed ; c. in geval van gedeeltelijke vernieling wanneer zij een vermindering van ten minste 25 % van het kadastraal inkomen medebrengt ; d. in geval van volledige vernieling van materieel en outillering, van gedeeltelijke vernieling wanneer deze een vermindering van ten minste 25 % van hun kadastraal inkomen medebrengt en in geval het materieel en de outillering, hetzij algeheel, hetzij voor een gedeelte dat ten minste 25 % van hun kadastraal inkomen vertegenwoordigt, in de loop van het aanslagjaar gedurende ten minste negentig dagen buiten werking gebleven zijn ».

De wijziging door artikel 4, § 2, 2° aangebracht bestaat er juist in de proportionele vermindering in bovenvermelde gevallen rechtstreeks toe te passen op het kadastraal inkomen. De vrijstelling die voorzien was in artikel 13 S.W.I.B. vermeldde uitdrukkelijk dat het ging om een kwijtschelding of proportionele vermindering van de grondbelasting.

Rekening houdend met de huurmarkt der onroerende goederen en met hetgeen de praktische toepassing van het artikel 13 § 1 heeft aangetoond, heeft men gemeend de criteria van 180 dagen en 50 % te moeten herzien. Om die redenen werd voorgesteld het kadastraal inkomen dat als grondslag van de onroerende voorheffing en van de globale belasting moet dienen, evenredig te verminderen, op aanvraag van de betrokkene, zodra de inproductiviteit van een gebouw perceel ten minste 90 dagen van het belastbaar tijdperk duurt of het onroerend goed ten minste voor 25 % is vernield (Memorie van Toelichting, Kamer van Volksvertegenwoordigers, doc. 264, 1961 - 1962, nr. 1 blz. 54).

Ter nadere omschrijving weze hieraan toegevoegd dat onder « 90 dagen » moet verstaan worden, een periode gelijk aan één vierde van het jaar, terwijl geen onderscheid gemaakt wordt tussen de werk- en de feestdagen (Senaat, doc. 366, blz. 2).

Een tweede wijziging werd door de nieuwe tekst aangebracht. In artikel 13 was voorzien dat de omstandigheden, waarin de vermindering werd verleend, enkel per kadastraal perceel moeten nagegaan worden. Ten gevolge van een voorstel gedaan in de Commissie van Financiën van de Senaat (doc. 366, blz. 68) werden in deze oorspronkelijke tekst de vroegere bewoordingen vervangen door volgende tekst: « moeten nagegaan worden per kadastraal perceel of per gedeelte van een kadastraal perceel, wanneer zulk een gedeelte « hetzij een afzonderlijke huisvesting, hetzij een produktie- of activiteitsafdeling, of -departement vormt, dat « afzonderlijk kan werken of beschouwd kan worden, « of een gemakkelijk te identificeren eenheid uit- « maakt ».

Tot op dat ogenblik had de administratie zelf een bevredigende omschrijving van het begrip perceel of gedeelte van kadastraal perceel gegeven, bij gebrek aan een duidelijke begripsbepaling, in de wet zelf.

Nochtans werd de mening geuit dat het voor de rechtszekerheid van de belastingsschuldigen beter ware de administratieve bepaling in de wet op te nemen. Hierop werd echter door de Minister geantwoord, dat het beter was, de procedure niet wettelijk vast te leggen. Daardoor zou een soepele en aan ieder geval aangepaste interpretatie onmogelijk worden (Kamer van Volksvertegenwoordigers, doc. 264, nr. 42 blz. 59).

Toch is men vast blijven houden aan de inlassing van de administratieve bepaling in de wet, steeds op grond van het principe der rechtszekerheid.

Hierbij werd inzonderheid gedacht aan een arrest van het Hof van Beroep te Luik van 3.5.1955 waarin verklaard werd dat de administratieve omzendbrieven louter toepassingsrichtlijnen zijn die geen kracht van wet hebben en waarvan de tenuitvoerlegging uitsluitend ter beoordeling van het bestuur is (Senaat, doc. 366, blz. 69).

Daarenboven werd nog geoordeeld dat deze wettekst met dezelfde soepelheid en hetzelfde begrip kon worden uitgelegd als de tekst van de administratieve omzendbrief waaruit hij gehaald is.

II. Wijzigingen die rechtstreeks op de onroerende voorheffing toegepast worden.

1. Toepassing van een lager tarief der onroerende voorheffing.

Het artikel 41, § 3 heeft het tarief der onroerende voorheffing vastgesteld op 3 % van het kadastraal inkomen.

In hetzelfde artikel wordt reeds onmiddellijk een uitzondering voorzien die afwijkt van het principeel vastgestelde tarief. Deze tekst luidt: « Zij (de onroerende voorheffing) wordt nochtans op 2 % gebracht « voor de woningen toebehorend aan de bouwmaatschappijen die door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting of door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas zijn erkend, voor de eigendommen die als sociale woningen worden verhuurd en aan de commissies van openbare onderstand of aan de gemeenten toebehoren, zomede voor de eigendommen die aan de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendommen of aan door haar erkende maatschappijen toebehoren en als sociale woningen worden verhuurd. »

Deze bepaling omvat aldus drie categorieën van woningen, waarvoor de belastingplichtigen zullen kunnen genieten van het verminderde tarief aan 2 %. Het betreft de bouwmaatschappijen erkend door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting of door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas voor de woningen, waarvan zij eigenares zijn; voor de woningen toebehorend aan de gemeenten en aan de commissies van openbare onderstand op voorwaarden echter dat deze eigendommen als sociale woningen verhuurd worden, en ten slotte voor die woningen die in eigendom toebehoren aan de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom of aan de maatschappijen door deze instelling erkend en die tegelijkertijd deze woningen verhuren eveneens als sociale woning.

Er werd aangestipt dat de tekst leidt tot het maken van een onderscheid. Immers voor de laatste twee categorieën moet het gaan om eigendommen die als sociale woningen beschouwd worden, terwijl dit niet het geval is voor de woningen behorend tot de eerste categorie. Hier beperkt de tekst van het artikel zich enkel tot « woningen ». Daarenboven moeten deze sociale woningen, bedoeld in de laatste twee categorieën als dusdanig verhuurd worden.

De voorwaarden in het besproken artikel opgenomen zullen in elk geval op beperkende wijze moeten uitgelegd worden. Aldus zal een woning behorend tot één der hoger vermelde categorieën, en waarop het tarief van 2 % zal toegepast worden, wel aan de aanslag van 3 % onderworpen worden, wanneer deze woningen verkocht worden aan een belastingplichtige die niet behoort tot de opgesomde instellingen of maatschappijen (Senaat, doc. 366, blz. 243). Logischerwijze zal dit ook het geval zijn wanneer de huurvoorwaarden die van kracht waren voor de aankoop, onveranderd blijven bestaan. De nieuwe eigenaar zal dan ook moeten onderzoeken, of hij al dan niet beroep zal kunnen doen op andere verminderingen.

2. Vrijstelling der nationale domeingoederen.

De vrijstelling, voorzien in artikel 41, § 1, 2° al. heeft de bepaling overgenomen die opgenomen was in het artikel 4, § 2 der S.W.I.B., dat door artikel 50 der wet op de fiskale hervorming werd afgeschaft.

Het gaat om de vrijstelling van « het inkomen van « de grondeigendommen die de aard van nationale domeingoederen hebben, op zichzelf niets opbrengen « en voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut worden gebruikt. De vrijstelling is af- « hankelijk van de drie voorwaarden samen ».

De inkomsten uit deze onroerende goederen zullen dus enkel vrijgesteld worden van de onroerende voorheffing, wanneer deze drie voorwaarden tegelijkertijd vervuld zijn. De eerste voorwaarde vereist dat het betreffende onroerend goed zal moeten in eigendom toebehoren aan het nationaal domein. Dit onroerend goed zal geen enkel inkomen mogen genieten, geen winst, of geen enkel voordeel, geen terugbetaling van interest voor het daarin geïnvesteerde kapitaal.

Als derde voorwaarde wordt vereist dat het bedoelde onroerend goed bestemd en aangewend wordt voor een openbare dienst of een dienst van algemeen nut. De laatste voorwaarde is vervuld van het ogenblik af dat het het publiek toegelaten is te genieten van de voordelen van de instelling.

De vrijstelling van artikel 41, § 1, al. 2 toont veel gelijkenis met die verleend aan bepaalde onroerende goederen, in eigendom toebehorend aan particulieren en bestemd voor de verschillende doeleinden van open-

baar nut die opgesomd zijn in het artikel 4, § 2. De opmerking werd gemaakt (Senaat, doc. 366, blz. 243) dat de spreiding van twee bijna gelijkwaardige gevallen, voorzien in artikel 4, § 2, 1° en in artikel 41, § 1 respectievelijk voor de onroerende goederen behorend aan particulieren en de nationale domeingooderen, geen goed voorbeeld is van fiscale vereenvoudiging.

Hierop werd geantwoord dat deze techniek noodzakelijk was geworden, wegens de invoering, enerzijds, van de globale belasting op de natuurlijke personen, en anderzijds, van de rechtspersonenbelasting. Voor de natuurlijke personen was het voldoende het stelsel van de aanvullende personele belasting om te zetten in de nieuwe regeling. Voor de publiekrechtelijke rechtspersonen die, onder het oude stelsel, geen enkele belasting op hun globaal inkomen te betalen hadden, diende in een bijzondere tekst te worden bepaald dat de onroerende voorheffing verschuldigd is, en tevens dat vrijstelling hiervan is verleend aan de nationale domeingooderen, die op zich zelf niets opbrengen en voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut gebruikt worden.

Uit deze verklaring volgt logischerwijze dat het kadastraal inkomen van de grondeigendommen toebehorende aan particulieren, die aan deze onroerende goederen, onder de voorwaarden bepaald in artikel 4, § 2, 1° de bestemming hebben gegeven die in hetzelfde artikel bepaald zijn, voor het vaststellen van de globale belasting van hun eigenaars buiten beschouwing worden gelaten, en niet worden aangerekend. De vermelding van deze gevallen bij de vrijstellingen en de vermindering van onroerende voorheffing, voorzien in artikel 41, zou immers tot gevolg hebben, dat die onroerende goederen enkel zouden vrijgesteld zijn van de onroerende voorheffing, doch dat het kadastraal inkomen integendeel in aanmerking zou genomen worden voor de vaststelling van de belastbare grondslag waarop de globale belasting van toepassing is. Door echter nu te bepalen dat het kadastraal inkomen wordt vrijgesteld, komt men aldus tot het resultaat dat noch de onroerende voorheffing, noch de globale belasting op deze eigendommen van toepassing zal zijn.

Deze uitleg impliceert eveneens dat enkel die goederen die tot het nationaal domein behoren en zich in de voorgeschreven voorwaarden bevinden van de onroerende voorheffing zullen vrijgesteld worden terwijl de overige goederen deze onroerende voorheffing zullen verschuldigd zijn.

3. Vermindering wegens bescheiden woning.

Het artikel 41, § 4, 1° voorziet dat, op aanvraag van de belanghebbende een vermindering toegestaan wordt « van één vierde van de onroerende voorheffing in verband met het door de belastingplichtige volledig bezet woonhuis, op voorwaarde: a. dat het kadastraal inkomen van zijn gezamenlijk in België gelegen onroerende goederen niet meer bedraagt dan 6.000, 8.000 of 12.000 F naargelang dit huis is gelegen in een gemeente van onderscheidenlijk minder dan 5.000 inwoners, van 5.000 tot minder dan 30.000 inwoners, of van 30.000 inwoners en meer; b. dat in het onroerend goed geen dranksluiterij wordt geëxploiteerd. »

Deze tekst komt in de plaats van de vermindering van 25 % der grondbelasting, zoals deze voorzien was in artikel 33 S.W.I.B. Het betreft de zogenaamde « sociale woning », waarvan de toepassingsvoorwaarden, uiteengezet en hernomen worden in de bijlage I van het ministerieel rondschrijven van 20 februari 1963, circ. 885.

In de eerste plaats wordt voor het verlenen van deze vermindering vereist, dat het moet gaan om een woonhuis. Steunend op een arrest van het Hof van Cassatie van 18.6.1936 en een arrest van het Hof van Beroep te Brussel van 17.2.1937, omvat het begrip « woonhuis » niet enkel de plaatsen of delen waar er in werkelijkheid gewoond en geleefd wordt. Dit begrip moet uitgebreid worden tot de bijhorigheden: het erf, de tuin, de bergplaatsen, de grond, alle delen die gewoonlijk met het woonhuis één geheel vormen en onontbeerlijk zijn om het bewonen van het gebouw mogelijk te maken. Het begrip « woonhuis » wordt eveneens tot deze bijhorigheden uitgebreid, en de vermindering wordt hierop eveneens verleend, zelfs wanneer deze bijkomende en onontbeerlijke delen uit verschillende kadastrale percelen bestaan. Hieruit volgt logischerwijze dat alle aanhorigheden, die dus niet in het begrip « woonhuis » kunnen ondergebracht worden, zoals werkplaatsen, hoevegebouwen, bouwlanden, bossen enz. uit het toepassingsgebied van deze vermindering geweerd worden.

De omschrijving die aldus aan het begrip « woonhuis » gegeven wordt, moet bijgevolg herleid worden tot een loutere feitenkwestie, die zal moeten opgelost worden volgens ieder concreet geval. Om te kunnen bepalen wat wel en wat niet tot de onontbeerlijke bijhorigheden van een woonhuis behoort, en in hoeverre deze zullen mogen uitgebreid worden, zal men rekening houden met de belangrijkheid van deze bijhorigheden in hun verhouding tot het eigenlijke woonhuis, met de sociale toestand van zijn bewoners, de samenstelling van de familie en andere soortgelijke omstandigheden.

Het woonhuis, zoals hier begrepen, moet niet noodzakelijk een afzonderlijk gebouw zijn; een appartement dat beantwoordt aan al de voorwaarden kan eveneens van dit voordeel genieten.

De vraag werd gesteld of de vermindering ook slaat op het woonhuis waarin de belastingschuldige een handel drijft. Dit werd positief beantwoord doch onder het volgende voorbehoud: a. de handel mag geen dranksluiterij zijn; b. om te beoordelen of de in de tekst vastgestelde maxima niet overschreden zijn, wordt het gehele onroerende goed in aanmerking genomen; c. de vermindering wordt niet verleend voor het gedeelte van de woning, dat voor bedrijfsdoeleinden wordt gebruikt.

Hierbij moet opgemerkt worden dat de administratie bepaalt dat het karakter van woonhuis slechts behouden blijft, zo het gedeelte dat aangewend wordt tot bedrijfsdoeleinden niet één vierde van het ganse goed te boven gaat. De minister geeft in zijn antwoord echter die voorwaarde niet aan, hoewel het zijn bedoeling was, een antwoord te geven op de vraag wat verstaan diende te worden onder de woorden « het door de belastingplichtige volledig betrokken woonhuis. »

De tweede voorwaarde, die moet vervuld zijn om van het voordeel te kunnen genieten ligt besloten in de bewoordingen « het door de belastingplichtige volledig betrokken woonhuis ». Om te beoordelen of de belastingplichtige aan deze vereiste beantwoordt, zal men onderzoeken of deze toestand bestond op 1 januari van het jaar dat het aanslagjaar van de onroerende voorheffing bepaalt. Onder deze bewoordingen wordt niet alleen begrepen, de belastingplichtige zelf, doch eveneens de personen die deel uitmaken van zijn gezin, zonder dat deze personen aan de belastingplichtige daarvoor een rechtstreeks of onrechtstreekse vergoeding moeten betalen. Dit zal het geval zijn voor de kinderen, die hij volledig of hoofdzakelijk ten laste heeft; de opgaande bloedverwanten van de belastingplichtige en van zijn echtgenote, zijn zijverwanten en

die van zijn echtgenote tot en met de tweede graad, de personen die kinderen volledig en hoofdzakelijk ten laste hebben gehad en thans ten laste van deze kinderen zijn gevallen. Behalve voor de belastingplichtige en de personen die normaal van zijn gezin deel uitmaken, wordt het voordeel eveneens toegekend wanneer het bedoelde woonhuis volledig betrokken wordt door alle personen die mede-eigenaars zijn, of wanneer het volledig betrokken wordt door de personen die er eigenaars van zijn, zo dit woonhuis aan een onverdeeldheid toebehoort.

Het voordeel blijft behouden wanneer het woonhuis slechts betrokken is door één of een deel van de eigenaars die zich in onverdeeldheid bevinden, op voorwaarde echter dat deze personen het genot van dit woonhuis bezitten. Dit zal onder meer het geval zijn wanneer het woonhuis in onverdeeldheid toebehoort aan verschillende personen, doch dat één onder hen er het recht van vruchtgebruik over bezit.

Integendeel zal dit voordeel niet kunnen toegestaan worden wanneer de bewoner van het woonhuis niet de enige belastingschuldige van de onroerende voorheffing zal zijn.

Uit het principe dat het woonhuis volledig door de belastingplichtige moet betrokken worden, volgt vanzelfsprekend dat het voordeel niet zal kunnen toegekend worden, wanneer een gedeelte van het woonhuis verhuurd wordt of niet ter beschikking van de belasting-schuldige is, wanneer deze delen voorbehouden zijn aan en bezet door personen die een afzonderlijk gezin vormen, zelfs wanneer deze personen bloedverwanten of zijverwanten tot de tweede graad zijn.

Ten derde wordt vereist dat het kadastraal inkomen van al de in België gelegen onroerende goederen van de belastingschuldige een bepaald bedrag niet te boven gaat, nml. 6.000, 8.000, 12.000 F wanneer het bedoelde woonhuis gelegen is in gemeenten respectievelijk van minder dan 5.000 inwoners, van 5.000 tot minder dan 30.000 inwoners, of van 30.000 inwoners en meer.

In verband met de indeling der gemeenten volgens hun bevolkingsaantal, zoals hier voorzien is, werden verschillende vragen opgeworpen. (Senaat, doc. 366, blz. 244 - 245). Een vraag luidde of er bij deze indeling wel voldoende rekening gehouden werd met de kosten van levensonderhoud in sommige gemeenten van minder dan 30.000 inwoners of minder dan 5.000 inwoners. Deze vraag werd bevestigend beantwoord waarbij verwezen werd, naar de laatste alinea van het artikel 41. Hierin wordt gezegd dat de rangschikking van de gemeenten steunt op de totale bevolking volgens de jongste tienjaarlijkse telling, gepubliceerd vóór het jaar van de invoering van de voorheffing. Wanneer een agglomeratie zich over verschillende gemeenten uitstrekt, dan wordt aan de Koning de bevoegdheid verleend om deze gemeenten of de aangebouwde gedeelten daarvan te rangschikken in de klasse waartoe de meest bevolkte gemeente behoort. De Koning kan eveneens een gemeente in een hogere klasse rangschikken, wanneer de levensduurte er wegens uitzonderingsomstandigheden bijzonder hoog is; hij kan een gemeente ook in een hogere of lagere klasse rangschikken wanneer de bevolking dermate is aangegroeid of afgenomen dat deze wijziging is gebillijkt.

Deze indeling werd eveneens bestreden met de overweging dat het bouwen van een huis evenveel of zelfs meer zou kosten op de buiten dan in een grote agglomeratie. De minister verklaarde ermede eens te zijn dat de indeling niet verantwoord zou zijn indien ze gebaseerd zou zijn op de bouwkosten. Dit is echter niet het geval. De indeling der gemeenten steunt in-

tegendeel op het kadastraal inkomen, dit is op de netto huuropbrengst, en het valt niet te betwisten dat deze, voor eenzelfde type van woning, veel hoger ligt in één gegeven klasse van gemeenten dan in een andere. Indien deze indeling terzake niet zou behouden blijven, zou een onbillijke toestand ontstaan, in die zin namelijk, dat middelgrote of zelfs belangrijke woonhuizen in kleine gemeenten de vermindering zouden genieten en niet in de meer bevolkte gemeenten.

Hier moet aan toegevoegd worden, wat bepaald wordt in fine van het artikel 41. De vermindering, waarvan hier sprake, zal behouden blijven voor de woningen waarvan het kadastraal inkomen de bovenvermelde grenzen te boven gaat, wanneer het gaat om woningen die over het dienstjaar 1961 de vermindering van grondbelasting konden genieten.

Zoals de tekst zelf uitdrukkelijk bepaalt, moet men het kadastraal inkomen van alle goederen van de belastingplichtige die in België gelegen zijn, samentellen, om te zien of de grenzen al dan niet overschreden zijn. Het betreft hier alle onroerende goederen, waarvan hij als genietter van het kadastraal inkomen beschouwd wordt, het weze als eigenaar, bezitter, erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker.

Zo de aanvrager van deze vermindering gerechtigd is in een onverdeeldheid, dan zal met zijn deel hierin eveneens rekening gehouden worden: ook met het kadastraal inkomen van onroerende goederen die gemeen zijn aan beide echtgenoten. Wanneer een vermindering gevraagd wordt voor een woonhuis dat aan de echtgenoten gemeen is, moet rekening gehouden worden met het kadastraal inkomen én van de gemeenschappelijke goederen én van de eigen goederen. Dit steunt op de overweging dat de gemeenschap van goederen die tussen de echtgenoten door het huwelijk ontstaat, geen rechtspersoon wordt, onderscheiden van de persoon van de echtgenoten en diegene die eigenaar is van de gemeenschappelijke goederen. Wordt integendeel om toekenning van het voordeel verzocht voor een onroerend goed dat in onverdeeldheid is gebleven, dan wordt enkel rekening gehouden met het kadastraal inkomen der onroerende goederen die in onverdeeldheid zijn. De onverdeeldheid wordt immers beschouwd als een fiscale eenheid, onderscheiden van degene die er deel van uitmaken, daar ze het gemeenschappelijk bezit is van een zaak of een goed dat een gemeenschappelijke oorsprong heeft en waarvan de eigendom niet verdeeld is (Gent 10.1.1874, Pas. 135).

4. Vermindering voor de groot-oorlogsverminkten.

De vermindering van één vijfde van de onroerende voorheffing in verband met het woonhuis betrokken door een groot-oorlogsverminkte, zoals voorzien is in artikel 41, § 4, 2° vervangt het artikel 49 bis, § 1 A S.W.I.B. De tekst vermeldt dat het voordeel van deze vermindering enkel kan verleend worden aan de groot-oorlogsverminkte die onder toepassing valt van de wet van 13 mei 1929 of van artikel 13 van de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen. Het gaat hier om de wetten die de toestand regelen van de militairen van de oorlog 1914-1918, de militairen en bepaalde burgers verminkten van de oorlog 1940-1945 en, onder zeker voorwaarden, van de oorlog in Korea, of van de gebeurtenissen vanaf 1 juli 1960 in Kongo, Ruanda en Burundi voorgevallen.

Zoals bij voorgaande vermindering moet het gaan om een woonhuis dat bewoond wordt door een groot-oorlogsverminkte, waarbij begrepen de personen, die, zonder hem hiervoor een vergoeding te betalen, van

zijn gezin deel uitmaken, alsmede het huis- en dienstpersoneel. Deze vermindering wordt toegestaan aan de belastingplichtige van de onroerende voorheffing. Is de belastingplichtige de groot-oorlogsverminkte zelf niet, doch huurt deze het woonhuis, dan kan het bedrag van de vermindering steeds van de huishuur afgetrokken worden, welke tegenstrijdige bepalingen ook in de huurovereenkomst werden opgenomen.

Hij zal dit bedrag steeds mogen aftrekken van zijn huishuur ook wanneer de eigenaar nagelaten heeft of in gebreke is gebleven de vermindering te vragen. De administratie kan niet tussen komen in de regelingen die zouden bestaan tussen de groot-oorlogsverminkte en zijn eigenaar. Alleen zal zij dan de belanghebbende kunnen laten kennen welk het bedrag der vermindering zal zijn, waarop zijn eigenaar recht heeft, ten einde hem in staat te stellen dit bedrag in elk geval in mindering van zijn huurprijs te brengen.

5. Vermindering wegens kinderlast.

Het huidige artikel 41, par. 4, 3° voorziet: « Op aanvraag van de belanghebbende, een vermindering van 10 % per kind ten laste, van de onroerende voorheffing in verband met het onroerend goed dat wordt betrokken door het hoofd van een gezin van ten minste twee kinderen in leven; een kind dat gedurende de veldtochten van 1914-1918 en 1940-1945 als militair of als erkend weerstander of politiek gevangene overleden of vermist is, wordt meegerekend alsof het in leven was. Dit geldt eveneens voor de gezinnen van burgerlijke oorlogsslachtoffers die in dezelfde toestand verkeren. »

De eerste wijziging betreft het aantal kinderen. De tekst van dit artikel, zoals opgenomen in het wetsvoorstel, had aan de vroegere bepaling op dit gebied geen wijziging gebracht. Een amendement stelde voor de woorden « drie kinderen » te vervangen door « twee kinderen » (Kamer van Volksvertegenwoordigers, doc. 264, nr. 42 blz. 180 - 181). Dit voorstel steunde op de overweging dat de beperking van deze vermindering tot drie kinderen onverantwoord was, zo men een actief gezinsbeleid wil voeren: de last zou veel zwaarder wegen vanaf het tweede kind. Verder zou de geboorte van het 2de kind een zeer belangrijke rol spelen, met het oog op het bereiken van een hoger geboortecijfer. De uitbreiding der vermindering tot twee kinderen zou vooral van belang zijn voor de opcentiemen die door de provincies en de gemeenten op de grondbelasting worden geheven. Hierdoor zou immers een zekere progressiviteit ingevoerd worden, die verantwoord wordt door het feit dat een betrekkelijk groot gedeelte van het kadastraal inkomen aan de globalisatie van de inkomsten ontsnapt voor de staatsbelasting. Deze voorgestelde wijziging werd dan ook op grond van deze overweging éénparig aangenomen.

Het gezin moet deze twee kinderen in leven tellen op 1 januari van het aanslagjaar. Worden echter steeds aangerekend als kinderen in leven het kind-militair overleden gedurende de veldtochten 1914-18 en 1940-45. Thans worden deze gevallen nog uitgebreid tot het kind, dat als weerstander, politiek gevangene of als burgerlijk oorlogsslachtoffer gedurende de beide wereldoorlogen overleden of vermist is. Zoals bij de groot-oorlogsinvaliden, die het bewijs dienen te leveren dat zij onder de desbetreffende wetten vallen, kan het kind, in die omstandigheden verdwenen, slechts als kind in leven medegerekend worden wanneer hiervan eveneens het bewijs wordt geleverd. Dit zal geschieden door de voorlegging van het getuigschrift, uitgaande

van de administratie der pensioenen, hetzij van de administratie van schade aan personen, Dienst der Burgerlijke Oorlogsslachtoffers.

Op te merken valt dat deze vermindering slechts toepasselijk zal zijn per kind dat ten laste van het gezinshoofd zal vallen. Het begrip kind wordt genomen in zijn juridische betekenis, zowel ten opzichte van het gezinshoofd als van zijn echtgenote. Hierin zijn aldus begrepen, vanzelfsprekend de wettige kinderen van beide echtgenoten al zijn ze uit een vorig huwelijk geboren, hun beider gewettigde kinderen, de kinderen die aangenomen werden door beide echtgenoten of door een van hen beiden afzonderlijk, wanneer deze aanneming volgens de ter zake geldende voorwaarden geschied is; hierbij zijn nog begrepen de natuurlijke kinderen van één der echtgenoten.

Worden als dusdanig niet beschouwd; de kleinkinderen of de verlaten kinderen die door het gezin werden opgenomen en er onderkomen en onderhoud genieten zonder dat zij wettelijk werden aangenomen.

Wanneer op dit punt de nieuwe en de oude teksten vergeleken worden is er schijnbaar geen enkele wijziging. Nochtans treedt hier eveneens een belangrijke verandering in, als gevolg van het artikel 21, par. 2 van de wet van 20 november 1962 dat het begrip « personen ten laste » gevoelig heeft gewijzigd. Het artikel 49bis van de S.W.I.B. aanvaardde als ten laste de kinderen die in de loop van het voorgaande jaar geen hoger inkomen genoten hadden dan een belastbaar van 6.000 F, 7.000 F, 9.000 F, naargelang de betrokkene woonde in een gemeente van min dan 5.000 inwoners, van 5.000 tot 30.000 inwoners of méér dan 30.000 inwoners. Ingevolge de nieuwe tekst vervat in artikel 21 § 2 worden deze criteria gewijzigd, en mag het kind in kwestie een inkomen genieten dat een netto-bedrag van 20.000 F niet te boven gaat.

Het begrip netto-inkomen wordt in de traditionele zin, namelijk na vermindering van het bruto-inkomen met de lasten die gedurende de belastbare periode werden gedragen, geleverd wordt. Bij gebrek aan bewijs van deze uitgaven wordt een forfaitair bedrag afgetrokken dat 20 % zal bedragen.

Te noteren valt dat er wel degelijk een onderscheid zal moeten gemaakt worden tussen de verschillende soorten van inkomsten, in tegenstelling met de bewoordingen van artikel 21.

Inderdaad, in artikel 21, § 2 wordt bepaald dat de uitgaven of lasten, die bij ontstentenis van bewijskrachtige gegevens, van de inkomsten mogen afgetrokken worden, om het netto-inkomen te bekomen, forfaitair vastgesteld worden op 20 % van het bruto-bedrag van de « bestaansmiddelen ». Dit betekent dus in feite dat geen onderscheid zal gemaakt worden naargelang de bron waaruit deze inkomsten voortkomen.

Anderzijds is er de tekst van artikel 12 H.I.B. die bepaalt welk forfaitair bedrag aan bedrijfslasten, bij ontstentenis van bewijskrachtige gegevens mag afgetrokken worden van de inkomsten der personen, door een derde bezoldigd, zonder dat deze door een aannemingskontraat verbonden zijn, van de verkrijgers van pensioenen en lijfrenten, en de bedrijfsinkomsten der beoefenaars van vrije beroepen, ambten of posten.

Dit forfait wordt bepaald naargelang de hoegrootheid der inkomsten. Voor die personen, die bezoldigingen en baten genieten, die een bedrag van 85.000 F niet te boven gaan, wordt het forfaitair aftrekbaar bedrag vastgesteld op 20 %, nochtans met een minimum van 7.500 F.

Daar aan geen enkele belastingplichtige het verbod kon opgelegd worden, de voor hem meest gunstige op-

lossing te kiezen, zal diegene die enkel of onder meer bedrijfsinkomsten geniet, steeds en minstens 7.500 F mogen in mindering brengen, ook wanneer dit getal 20 % van zijn bruto-inkomen te boven gaat. Een kind dat echter andere inkomsten, dan deze voortkomende van zijn bedrijfsactiviteiten geniet, zal het in mindering te brengen bedrag tot 20 % beperkt zien.

Om dus na te gaan, of het kind geen inkomen heeft genoten, dat het netto-bedrag van 20.000 F te boven gaat, en als ten laste kan aanzien worden, zal wel degelijk een onderscheid moeten gemaakt worden tussen het soort van inkomen.

Het kind echter dat een bezoldiging geniet, die door het gezinshoofd als bedrijfslast wordt afgetrokken van zijn inkomsten, kan niet als ten laste beschouwd worden. Dit is eveneens het geval wanneer deze bezoldiging minder dan 20.000 F bedraagt.

De bedoeling van deze belangrijke uitzondering is te voorkomen dat aan een kind een fictief loon zou uitbetaald worden, en de belastingschuldige, tegelijkertijd verschillende voordelen zou genieten namelijk de belastingvermindering die volgt uit het aantal kinderen ten laste, de aftrekbaarheid van het al dan niet werkelijk uitbetaald loon als bedrijfslast en tenslotte de vermindering van 10 % van de onroerende voorheffing voor datzelfde kind.

Opgemerkt werd (Senaat, doc. 366, blz. 170) dat de poging om een dergelijke toestand van opeenvolgende voordelen te vermijden eveneens een nadelige zijde hebben kan. Een kind dat uit werken gaat en bijvoorbeeld 15.000 F verdient, kan als ten laste blijvend beschouwd worden, terwijl de uitbetaling van eenzelfde loon in een familiebedrijf dit voordeel doet vervallen. Niettemin blijkt de vrees voor uitbetaling van een fictief loon de bovenhand te hebben gehaald. Blijven nochtans als ten laste aangerekend de kinderen wier inkomsten worden samengevoegd met die van het gezinshoofd, zelfs wanneer deze inkomsten het netto-bedrag van 20.000 F te boven gaan. Worden anderzijds voor het bepalen van de inkomsten niet aangerekend, de studiebeurzen, en de premies van voorhuwelijks-sparen.

Voor het kind dat zijn militaire dienst volbrengt op 1 januari van het jaar waarvan het jaartal het aanslagjaar bepaalt, worden de bedrijfsinkomsten buiten beschouwing gelaten om te bepalen, of deze personen gedurende het vorige jaar persoonlijk bestaansmiddelen genoten hebben waarvan het netto-bedrag de 20.000 F te boven gaat.

Zoals bij de vermindering toegekend aan de groot-oorlogsinvaliden, kan deze vermindering van de huurprijs afgetrokken worden niettegenstaande alle andersluidende overeenkomsten.

Dit voordeel is echter niet toepasselijk op het gedeelte van het onroerend goed dat bewoond wordt door personen die niet tot het gezin van het gezinshoofd behoren. Het is evenmin van toepassing op het gedeelte van het onroerend goed dat tot bedrijfsdoeleinden dient.

De vermindering toegekend wegens sociale woning en de vermindering per kind ten laste mogen samengevoegd worden, wanneer de respectievelijke voorwaarden vervuld zijn.

Er mag eveneens opgemerkt worden dat er een duidelijk onderscheid bestaat in verband met de basis waarop deze vermindering zal verleend worden. Zowel wat betreft de vermindering wegens sociale woning als de vermindering toegekend aan de groot-oorlogsinvaliden wordt als voorwaarde gesteld dat het betrokken goed « een woonhuis » zou zijn. In tegenstelling hier-

mede wordt de vermindering van 10 % per kind ten laste toegekend in verband met het « onroerend goed » dat wordt betrokken. Hieruit volgt dat de delen die niet noodzakelijk van het woonhuis deel uitmaken ook onder toepassing van dit voordeel zullen vallen.

* * *

Het artikel 41 vangt aan met te zeggen dat al deze verminderingen niet automatisch zullen toegekend worden doch enkel op uitdrukkelijk verzoek van de belanghebbende. Als belanghebbende wordt hier vanzelfsprekend bedoeld de belastingschuldige, hieronder verstaan de eigenaar, de bezitter, de erfpachter, de opstalhouder of vruchtgebruiker. Zoals opgemerkt komt ook eventueel de huurder in aanmerking, dit voor de vermindering toegekend aan de groot-oorlogsverminkten en voor de vermindering toegekend aan het gezinshoofd met ten minste twee kinderen ten laste.

De termijn binnen dewelke de aanvraag op straf van verval zal moeten ingediend worden, wordt door artikel 63, 3°, b, gewijzigd. Waar dit vroeger diende te geschieden uiterlijk op 31 maart is het thans « 31 » april van het 2de jaar van het dienstjaar, zonder » dat die termijn nochtans minder dan zes maand mag » bedragen vanaf de datum van het aanslagbiljet of » van de kennisgeving van de aanslag of vanaf de da- » tum van de inning der belasting op een andere wijze » dan per kohier ».

6. Vermindering wegens inproductiviteit.

Sub 4° van de par. 4 van artikel 41 wordt de vermindering der onroerende voorheffing toegestaan voor de reeks besproken gevallen voorzien in artikel 4 par. 2, 2° en 3° namelijk :

1) in geval het niet gemeubileerd gebouwd onroerend goed dat in de loop van het aanslagjaar gedurende ten minste 90 dagen volstrekt niet in gebruik is genomen en volstrekt geen inkomsten heeft opgebracht.

2) in geval van gedeeltelijke vernieling wanneer zij een vermindering van minimum 25 % van het kadastraal inkomen medebrengt.

4) in geval van volledige vernieling van materieel en outillering.

5) van gedeeltelijke vernieling van materieel en outillering wanneer deze vermindering minimum 25 % van hun kadastraal inkomen medebrengt.

6) wanneer dit materieel en outillering algeheel gedurende 90 dagen in de loop van het aanslagjaar buiten werking is gebleven.

7) Ten slotte wanneer het materieel of outillering voor een gedeelte van minimum 25 % gedurende minimum 90 dagen buiten werking is gebleven.

De belastingplichtige wiens eigendom zich in één van deze toestanden bevindt gedurende de bij de wet bepaalde periode of graad kan hiervoor reeds het kadastraal inkomen zelf van de getroffen goederen doen verminderen in de mate door de duur en de grootte van het verlies of van de inproductiviteit toegestaan.

In diezelfde mate, en mits zich te bevinden in dezelfde toepassingsvoorwaarden kan de onroerende voorheffing eveneens verminderd worden.

Op te merken valt dat dit voordeel in feite tweemaal vermeld wordt, een eerste maal waar het wordt toegekend op het kadastraal inkomen en een tweede maal waar dit voordeel gelden zal voor de vermindering

der onroerende voorheffing. Dit is in tegenstelling met andere verminderingen van het kadastraal inkomen, die niet hernomen worden in artikel 41. Logischerwijze zou dus hieruit moeten afgeleid worden dat het niet zou volstaan dat het kadastraal inkomen om deze redenen verminderd is, om automatisch vermindering van de onroerende voorheffing te verkrijgen. Ook de vermindering van de onroerende voorheffing gaat vooraf door de woorden « op aanvraag van de belanghebbende ». Dit zou dan wel moeten betekenen dat de onroerende voorheffing volledig zal aangerekend worden wanneer de aanvraag niet zal geschied zijn op de wijze of binnen de termijn bepaald in artikel 61 par. 3 niettegenstaande het feit dat het kadastraal inkomen wel overeenkomstig het artikel 4 par. 2, 2° en 3° zou herleid zijn geweest.

III. Wijzigingen die aangerekend worden op de globale belasting.

Naast elementen die rechtstreeks hetzij de belastbare grondslag hetzij de onroerende voorheffing beïnvloeden, zijn er in de wet van 20.11.1962 teksten die slechts van belang zijn en aangerekend worden bij de vaststelling van de grondslag voor toepassing der enige belasting, het nieuwe begrip dat door de fiskale hervorming in ons belastingstelsel zijn intrede heeft gedaan.

De twee teksten die hier bedoeld worden, zijn te vinden in de artikelen 4, § 1, 1°, b en 4, § 2, 4° :

— artikel 4, § 1, 1°, b :

« Onder netto-inkomen uit grondeigendommen wordt verstaan :

»

» b) het voormeld kadastraal inkomen verhoogd met » het gedeelte van de huurprijs en de huurlasten dat » 200 % te boven gaat van het kadastraal inkomen van » de goederen of het gedeelte ervan dienende tot het » uitoefenen van een bedrijfsactiviteit van de huurder. »

— artikel 4, § 2, 4° :

« voor de belastingplichtige die een woonhuis be- » trekt, waarvan hij eigenaar, bezitter, erfpachter, op- » stalhouder of vruchtgebruiker is, wordt het kada- » straal inkomen van dit huis slechts ten belope van » één derde van zijn bedrag in aanmerking genomen, » zonder dat de aldus verleende vermindering minder » mag bedragen dan 6.000, 8.000 of 12.000 F of meer » dan 7.500, 11.000 en 20.000 F, naargelang het huis » respectievelijk is gelegen in een gemeente van min- » der dan 5.000 inwoners, van 5.000 tot minder dan » 30.000 inwoners of van 30.000 inwoners en meer, » waarbij de rangschikking van de gemeenten die is » welke bij artikel 41, § 4 H.I.B. wordt bepaald. »

Tot daar de principiële formulering.

1. Huurprijs en huurlasten hoger dan 200 % van het kadastraal inkomen.

De tekst van artikel 4, par. 1, 1°, b, brengt op uitdrukkelijke wijze een verandering aan de belastbare basis die tot de vaststelling van het globale inkomen, en de daarop toe te passen enige belasting aanleiding zal geven.

Deze wijziging van de belastbare basis der grondeigendommen, zoals die in het besproken artikel omschreven wordt, verplicht tot het maken van een duidelijk onderscheid tussen de verschillende gevallen die kunnen ontstaan wanneer een onroerend goed in huur is gegeven aan iemand die het in zijn geheel of ten dele voor bedrijfsdoeleinden aanwendt.

Zo de huurprijs en de huurlasten van een onroerend goed, dat in zijn geheel of ten dele voor bedrijfsdoeleinden uitgebaat wordt, de grens van 200 % van het kadastraal inkomen niet te boven gaat, wordt als netto-inkomen uit de onroerende eigendommen het vastgestelde kadastraal inkomen genomen om de aanslagbasis der globale belasting te bekomen. Zo integendeel de huurprijs en de huurlasten de grens van 200 % van het kadastraal inkomen te boven gaat, wordt het gedeelte boven deze grens gevoegd bij het kadastraal inkomen en zal dan dit totaal dienen aangegeven te worden als inkomen uit dat onroerend goed.

Naast het hierboven aangegeven onderscheid volgt er uit de bedoelde tekst nog een tweede. De verzwa- ring van de aan te geven netto-inkomsten uit onroerende goederen kan enkel dan van toepassing zijn, wanneer het onroerend goed hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk, bestemd wordt door de huurder voor zijn beroepsbedrijvigheid. Zo het verhuurde onroerend goed noch in zijn geheel noch ten dele dienstig is voor het bedrijf van de huurder, wordt de verhoging van het kadastraal inkomen niet toegepast, zelfs al zouden de huurprijs en de huurlasten de grens van 200 % van het kadastraal inkomen te boven gaan. Dit gevolg van het in de tekst omschreven toepassingsge- bied blijkt uitdrukkelijk uit het verslag van de Com- missie van Financiën der Kamer van Volksvertegen- woordigers (Doc. 264 - 191-1962 - nr. 42, blz. 57). In de loop van deze discussie werd de toestand bespro- ken waarin de eigenaars zich bevinden, die aan de kust bescheiden villa's verhuren en waarvan de werke- lijke huur het kadastraal inkomen ver overtreft, dus eveneens de vastgestelde grens van 200 % van het kadastraal inkomen. Hierbij werd opgemerkt dat die villa's niet dienen tot het uitoefenen van een be- drijfsactiviteit. In die gevallen wordt het kadastraal inkomen automatisch aangepast, rekening houdend met de uitzonderlijke toestand waarin deze onroerende goederen verhuurd worden, en de huurprijs en huur- lasten die met deze uitzonderlijke toestand gepaard gaan.

Op te merken valt dat deze bepaling in ons belas- tingsstelsel niet nieuw is, vermits ze reeds voorzien was in het artikel 26 § 1, 1° 2de alinea SWIB. Uit de combinatie van de artikelen 2, par. 1, 1°, 2de alinea en het artikel 40 volgt, dat, onder het vroegere regime, het gedeelte van de huurprijs en de huurlasten der on- roerende goederen die met bedrijfsdoeleinden in huur werden gegeven, samen met het kadastraal inkomen aan de aanvullende personele belasting onderworpen waren. Dit gedeelte werd voor ieder geval afzonderlijk vastgesteld, waarbij rekening gehouden werd met soortgelijke onroerende goederen, die onder normale voorwaarden verhuurd werden. Bij gebreke aan ver- gelijkingspunten, werd het overdreven gedeelte van de huurprijs en de huurlasten vastgesteld door reke- ning te houden met het kadastraal inkomen van de in huur te geven goederen, hun ligging, en alle andere beoordelingselementen (art. 26).

De nieuwe formulering heeft hier een wijziging aan- gebracht in die zin dat het gedeelte van de huurprijs en de huurlasten dat als overdreven wordt beschouwd, forfaitair wordt vastgesteld (Senaat, Doc. 366 blz. 60-61). Het is de uitdrukkelijke bedoeling van de wet- gever geweest hierdoor het begrip van de « abnormale huur » zeer precies af te lijnen om te vermijden dat in de toekomst hieromtrent nog betwistingen zouden ont- staan (Parlementaire handelingen, Kamer van Volks- vertegenwoordigers, nr. 72, blz. 9).

Nochtans zullen deze huurprijs en huurlasten niet voor hun totaal in aanmerking genomen worden, doch

slechts ten belope van de drie vierden voor gebouwde eigendommen en negen tienden voor ongebouwde eigendommen. Aldus mag men tot de conclusie komen dat slechts het netto-bedrag van huurprijs en huurlasten in rekening zal gebracht worden en dat dit netto-bedrag eveneens op forfaitaire wijze wordt bepaald.

De bedoeling een juiste omschrijving te geven aan het begrip « abnormale huur » en hieraan een forfaitair karakter toe te kennen sluit iedere uitzondering hierop uit. Definitief werd thans uitgemaakt welk gedeelte als overdreven moet beschouwd worden. Evenmin zal er een afwijking toegestaan worden, wanneer het bewijs wordt geleverd dat dit overdreven gedeelte een normaal inkomen voor een bepaald onroerend goed is.

De ontoelaatbaarheid van afwijkingen blijkt uit de bespreking in de Commissie van Financiën van de Kamer van Volksvertegenwoordigers (Doc. 264, 1961-1962, nr. 42, blz. 57), waar een voorstel werd gedaan om aan de voorgestelde tekst de woorden toe te voegen « uitgenomen indien de belastingplichtige het bewijs » kan leveren van het normale karakter van de open » ratie ». Hierbij werd gedacht aan « industriële installaties, aangekocht met het product van leningen die » moeten terugbetaald worden ». Dit amendement werd verworpen omdat uitzonderlijke gevallen het systeem niet mochten in het gedrang brengen.

Hetzelfde probleem werd opgeworpen in de Commissie van Financiën van de Senaat (Doc. 366, bl. 61). Hier eveneens heeft men gepoogd het forfaitair karakter te geven aan het begrip « abnormale hoge inkomsten » van een onroerend goed, door de huurder gebruikt voor zijn bedrijfsactiviteit aan te passen. De tekst van de voorgestelde wijziging luidde: « In afwijking van het voorgaande lid mag de verhuurder evenwel het bewijs leveren van de werkelijke lasten die » de sub 1°, b, bedoelde huurprijs van de bedrijfsgebouwen bezwaren ». Inzonderheid werd hier gedacht aan het geval waar een zeer hoge huur wordt bedongen, als compensatie voor de buitengewoon snelle waardevermindering die een bepaald goed als gevolg van het gebruik door de huurder kan ondergaan. Vanzelfsprekend wordt hier een onroerend goed bedoeld, dat wel in zijn geheel of ten dele wordt aangewend voor bedrijfsdoeleinden, doch niet in het bedrijf is geïnvesteerd, zodat het verlies, ontstaan door de snelle waardevermindering, niet kan opgevangen worden door een aangepaste afschrijving.

Als voorbeeld wordt vermeld, het geval van een werkplaats of een stapelplaats die door de belastingplichtige verhuurd wordt aan een exploitant van een chemisch bedrijf wiens activiteiten het gebouw snel doen vervallen.

Uit het antwoord dat op deze vraag werd gegeven, blijkt nogmaals het absolute karakter van de voorzien verhogingen van het kadastraal inkomen, waaraan geen afwijkingen toegestaan worden.

Dat dergelijke gevallen werkelijk bestaan en de huurvoorwaarden, gelet op de speciale toestand, totaal verschillend zullen zijn, wordt door de Minister niet betwijfeld, doch dit kan geen wijziging van de ontworpen tekst medebrengen. Ten einde aan dit euvel te ontsnappen wordt enkel voorgesteld dat de eigenaar in zijn huurovereenkomst een bepaling zou inlassen waarbij de huurder zou verplicht worden tot het betalen van een afzonderlijke vergoeding om deze waardevermindering te compenseren, boven de huurprijs en de huurlasten, die zullen aangerekend worden om na te gaan of de verhoging van toepassing zijn zal.

De vergoeding die aldus wordt vastgesteld met de bedoeling de geleden schade te herstellen, kan in hoof-

de van de verhuurder, niet als een inkomen beschouwd worden en is dus niet belastbaar, al wordt zij ineens of bij jaarlijkse aflossingen betaald. Ook dit werd uitdrukkelijk verklaard, hetgeen vanzelfsprekend van belang is, inzonderheid om de juiste omschrijving te geven van wat dient verstaan te worden onder de woorden « huurprijs en huurlasten ».

Onder « huurlasten » wordt immers begrepen « alle » lasten die normaal op de eigenaar vallen, maar die » bij overeenkomst op de huurder worden gelegd. De » gevestigde rechtspraak blijft ter zake onveranderd. » (Kamer van Volksvertegenwoordigers, Doc. 264, 1961-1963, nr. 42, blz. 57). De gevolgen van de waardevermindering van een onroerend goed vallen ongetwijfeld ten laste van de eigenaar en worden beschouwd als huurlast, in de zin van artikel 4, § 1, 1°, b, wanneer deze contractueel op de huurder worden afgewenteld.

Uit dit alles volgt dat een vergoeding, bedongen als compensatie voor een snelle waardevermindering, die ontstaat door de speciale beroepsactiviteit van de huurder, dus niet als huurlast zal kunnen beschouwd worden.

In feite komt dit er op neer dat het forfaitair karakter van « het abnormale hoge inkomen » uit een, voor het bedrijf van de huurder verhuurd onroerend goed de mogelijkheid tot het leveren van het bewijs van de werkelijke lasten uitsluit, behalve wanneer in dit abnormale of in een deel ervan een vergoeding zal begrepen zijn ter compensatie van abnormale waardevermindering, veroorzaakt door een exploitatie van bijzondere aard. Nochtans zal deze vergoeding uitdrukkelijk in de huurovereenkomst of in een afzonderlijke overeenkomst moeten voorzien en als dusdanig omschreven zijn.

Anderzijds heeft het forfaitair karakter van het netto-bedrag van de huurprijs en huurlasten tot gevolg, dat het één vierde of het één tiende steeds zullen mogen afgetrokken worden, welke ook het bedrag zijn zal, dat hierdoor in mindering kan gebracht worden, zelfs wanneer dit bedrag de werkelijke kosten te boven gaat.

Ter verduidelijking van de tekst van art. 4, § 1, 1° b werd tijdens de bespreking in de Commissie van Financiën van de Senaat (doc. 366, blz. 61) het volgende voorbeeld gegeven: « Indien de hierboven » omschreven huurprijs en huurlasten van een onroerend goed dat verhuurd is om te dienen tot het uitoefenen van de bedrijfsactiviteit van de huurder » 40.000 F bedragen, en het kadastraal inkomen 10.000 F » dan belopen de belastbare inkomsten 10.000 F (kadastraal inkomen) + 10.000 F = 20.000 F. Immers, » de netto-huurprijs en huurlasten (40.000 — 10.000 F = » 30.000 F) omvatten een gedeelte (10.000 F) dat » 200 % van het kadastraal inkomen te boven gaat. »

In dit artikel zijn niet bedoeld de onroerende goederen die geïnvesteerd worden in het bedrijf van de eigenaar. De inkomsten uit deze goederen vallen onder toepassing van het artikel 19 waarin bepaald wordt dat « het inkomen uit onroerende goederen of gedeelten ervan en de » inkomsten uit roerende kapitalen en » goederen als bedrijfsinkomen worden beschouwd, » wanneer de onroerende en roerende goederen tot het uitoefenen van de bedrijfsactiviteit worden aangewend » (Senaat, doc. 366, blz. 157).

2. Vermindering ten voordele van de belastingschuldige die zijn eigen huis bewoont.

Dit is de tweede tekst die zijn invloed slechts zal laten gelden bij de vaststelling van de grondslag der globale belasting. De tekst van dit artikel luidt:

« 3° voor de belastingplichtige, die een woonhuis be-
 » trekt, waarvan hij eigenaar, bezitter, erfpachter,
 » opstalhouder of vruchtgebruiker is, wordt het kada-
 » traal inkomen van dit huis slechts ten belope van
 » één derde van zijn bedrag in aanmerking genomen,
 » zonder dat de aldus verleende vermindering minder
 » mag bedragen dan 6.000, 8.000 of 12.000 F of meer
 » dan 7.500, 11.000 en 20.000 F, naargelang het huis
 » respectievelijk gelegen is in een gemeente van minder
 » dan 5.000 inwoners, van 5.000 tot minder dan 30.000
 » inwoners of van 30.000 inwoners en meer, waarbij de
 » rangschikking van de gemeenten die is welke bij
 » artikel 41, § 4, H.I.B. wordt bepaald. »

De uitdrukkelijke bedoeling van het toestaan dezer
 vermindering is « de gevolgen van de invoering van een
 » globale belasting in hoofde van de betrokkene te
 » milderen » (Memorie van Toelichting, blz. 55). Daar
 dit enkel van toepassing zal zijn bij het vaststellen van
 het globale inkomen, volgt hieruit dat het kadastraal
 inkomen ongewijzigd blijft en dat de onroerende voor-
 heffing daarop onveranderd wordt toegepast (Senaat,
 doc. 366, blz. 69).

Daar de genoemde tekst dus enkel een uitzondering
 is op de globalisatie van de inkomsten, en om dezelfde
 reden, zonder invloed is op de onroerende voorheffing,
 wordt geen teruggave of vermindering van onroerende
 voorheffing verleend, wegens vermindering van het
 kadastraal inkomen in dit artikel voorzien (art. 41, § 5).

Dit artikel, zoals het thans van kracht is geworden,
 verschilt gevoelig van de tekst, die voorgesteld werd
 in het wetsontwerp. Deze laatste tekst luidde: § 21
 afwijking van § 1, 1°, a :

« 3° voor de belastingplichtige die een woonhuis be-
 » trekt, waarvan hij eigenaar, bezitter, erfpachter,
 » opstalhouder of vruchtgebruiker is, wordt het kada-
 » traal inkomen van dat huis verminderd: a. met
 » 6.000 F wanneer de bedrijfsinkomsten alleen uit
 » pensioenen bestaan;

» b. met de helft van zijn bedrag, met maximum van
 » 6.000 F in de andere gevallen.

» Deze vermindering wordt per kadastraal perceel
 » nagegaan en, in geval van betrekking van meer dan
 » één woonhuis, is zij slechts van toepassing op één
 » huis, ter keuze van de belastingplichtige. »

De bedoeling van dit totaal nieuw principe in ons
 belastingstelsel is duidelijk omschreven geworden in de
 Memorie van Toelichting (Kamer van Volksvertegen-
 woordigers, 264, nr. 1, blz. 17). Het nieuwe stelsel
 heeft de onroerende voorheffing en de aanrekening van
 het kadastraal inkomen voor de vaststelling van de
 grondslag der globale belasting, ingevoerd.

Hieruit volgt dat de belastingschuldige met beschei-
 den inkomsten, na betaling van de onroerende voor-
 heffing, aan de belasting op de inkomsten uit de
 grondeigendommen zal voldaan hebben. De geniet-
 ers echter van hogere inkomsten zullen nog een supple-
 ment verschuldigd zijn, als gevolg van het samen-
 voegen van de verschillende soorten van inkomsten,
 en het principe der progressiviteit, namelijk dat deel
 van de belasting op hun onroerende eigendommen, dat
 het bedrag der onroerende voorheffing te boven gaat
 en dat begrepen zal zijn in de belasting op hun
 globaal inkomen.

Wanneer dit stelsel dus enerzijds als gevolg zal
 hebben dat een aantal eigenaars van onroerende goe-
 deren een belastingsupplement zullen verschuldigd zijn,
 omdat deze eigenaars inkomsten genieten uit de grond-
 eigendommen die zij verhuren, moet anderzijds een
 uitzondering voorzien worden voor de belastingplichtige
 die het huis betreft, waarvan hij eigenaar, bezitter,

erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker is. Het
 kadastraal inkomen dat voor deze eigendommen is
 vastgesteld is in feite geen werkelijk inkomen, maar
 eerder een fictief inkomen, een louter voordeel, ten
 opzichte van diegene die een woning moeten huren
 « een toegerekend doch niet geïnd inkomen ».

Het zou dus niet normaal zijn dat de eigenaars, die
 hun eigen huis bewonen, de slachtoffers zouden worden
 van de progressiviteit, toepasselijk op het globaal in-
 komen, alleen omdat hun een inkomen aangerekend
 wordt, dat zij in feite nooit geïnd hebben.

Het is duidelijk, gezien in het licht van deze beschou-
 wingen, dat gepoogd werd het vooropgezette toepas-
 singsgebied uit te breiden, door voorstellen om het
 kadastraal inkomen van een dergelijk huis in zijn
 geheel vrij te stellen, of de minima bedragen aan te
 passen. Er weze opgemerkt dat hierbij aan de onroe-
 rende voorheffing niet geraakt werd, zodat deze in elk
 geval verschuldigd blijft, behalve wanneer de voor-
 waarden tot het bekomen van een vermindering der
 onroerende voorheffing zelf vervuld zijn.

De mogelijkheden tot uitbreiding bleken echter be-
 perkt te worden door overwegingen die het geheel van
 's lands inkomsten betreffen.

Om te verhinderen dat de vermindering zou spelen
 in het voordeel van de grote eigenaars werden in de
 tekst maxima-bedragen ingelast, waardoor de vermin-
 dering door die bepaalde grenzen beperkt wordt.

Tegelijkertijd werd de bepaling ingelast dat de be-
 dragen die respectievelijk de minima- en maxima-
 vermindering vastleggen, verhoogd worden, naargelang
 het aantal personen ten laste.

Aldus kwam men tot een nieuwe tekst, die de thans
 van kracht zijnde principes, heeft vastgelegd.

Om van het voordeel te kunnen genieten, moeten
 er verschillende voorwaarden vervuld worden.

In de eerste plaats moet het gaan om een woonhuis,
 door de belastingschuldige betrokken.

Als woonhuis wordt hier hetzelfde begrip genomen
 als dat, bedoeld in de teksten waar vermindering van
 onroerende voorheffing wordt toegestaan.

De vraag of een appartement onder toepassing valt,
 moet positief beantwoord worden, vermits een apparte-
 ment als kadastraal perceel beschouwd wordt en de
 wet betrekking heeft op elk onroerend goed of elk
 kadastraal perceel dat als woning dient (Senaat,
 doc. 366, blz. 69).

Het voordeel der vermindering zal niet verloren
 gaan, wanneer een gedeelte van het woonhuis ver-
 huurd wordt op voorwaarde echter dat dit deel met
 het overige gedeelte van het woonhuis één enkel
 kadastraal perceel uitmaakt (Senaat, doc. 366, blz. 71).

Zo het verhuurde gedeelte echter op zich zelf een
 kadastraal perceel vormt, dan zal dit aan het voordeel
 der niet-globalisatie onttrokken worden. « In geval
 » de betrokkene in een hem toebehorend appartements-
 » gebouw woont, slaat de vermindering dus niet op de
 » kadastrale inkomens van de in huur gegeven appar-
 » tementen van het gebouw, die afzonderlijk gekadas-
 » treerd zijn, doch alleen op het kadastraal inkomen
 » van het appartement dat de eigenaar, bezitter, enz.
 » zelf betreft » (Memorie van Toelichting, nr. 264,
 blz. 55).

De tekst van het artikel voegt er uitdrukkelijk aan
 toe dat de vermindering slechts zal toegepast worden
 op één enkel huis, naar keuze van de belastingplichtige,
 ingeval méér dan één huis door hem bewoond wordt.
 De belastingplichtige zal dus moeten nagaan, welk
 woonhuis hem toelaat het grootst mogelijk voordeel
 te verschaffen.

Wordt de belastingplichtige echter om beroepsredenen of redenen van sociale aard ertoe verplicht een ander woonhuis te betrekken dan dit waarvan hij eigenaar, bezitter, enz. is, dan zal het voordeel niettemin behouden blijven. De redenen van sociale aard worden verder niet omschreven. Het begrip « sociale redenen » is vanzelfsprekend nogal vaag. Aan de hand van voorbeelden kan opgemaakt worden dat onder meer als sociale reden zal gelden, een gebrek aan inkomen, of een inkomen dat verminderd is ten gevolge van een of ander geval van overmacht.

Evenals in andere toegestane verminderingen, is het voordeel niet van toepassing op het gedeelte van het woonhuis dat tot bedrijfsdoeleinden aangewend wordt.

Daarenboven werden nog speciale gevallen opgeworpen, nl. in geval er een onverdeeldheid bestaat en de omstandigheid waarbij de beide echtgenoten, eigenaar, bezitter, enz. zijn van een onroerende goed.

Bezit de onverdeeldheid slechts één onroerend goed en worden de inkomsten van alle personen die van de onverdeeldheid deel uitmaken, samengevoegd bij toepassing van artikel 20, dan wordt het voordeel slechts éénmaal toegestaan, namelijk aan de belastingplichtige die aangeslagen wordt in de personenbelasting (Senaat, Doc. 366, blz. 70). De samengevoegde inkomsten bedoeld in artikel 20 zijn deze van de echtgenoten, welke ook hun huwelijksvermogensstelsel is, en die van de kinderen, gevoegd bij de ouders, wanneer de ouders het werkelijk genot van deze inkomsten genieten. Wanneer het inkomen niet wordt samengevoegd, heeft de betrokkene het recht op vermindering op dit deel van het kadastraal inkomen, dat overeenstemt met zijn deel in de onverdeeldheid (Parlementaire Handelingen, Kamer van Volksvertegenwoordigers nr. 72, blz. 9).

In geval echter de onverdeeldheid verschillende onroerende goederen bevat dan kan het voordeel slechts toegekend worden aan diegene die het bedoeld onroerend goed bewoont, tenzij deze belastingplichtige om beroepsredenen of redenen van sociale aard het bedoelde goed niet betrekken kan.

De tweede vraag die in verband hiermede gesteld werd, luidde : « Hoe zal men het abattement toepassen, » wanneer de man verscheidene onroerende goederen » bezit, de vrouw één onroerend goed en de kinderen » eveneens één » (Senaat, Doc. 366, blz. 71). In dit geval zal het voordeel slechts van toepassing zijn op het kadastraal inkomen van het onroerend goed dat door het gezin wordt bewoond, en slechts éénmaal worden toegekend aan het gezinshoofd dat in de personenbelasting wordt aangeslagen.

Opdat het kadastraal inkomen van een dergelijk onroerend goed slechts ten belope van één derde zou in aanmerking genomen worden, moet een tweede voorwaarde vervuld zijn. Het bedoelde voordeel dat vastgesteld is op één derde wordt uitgebreid tot een bedrag van 6.000, 8.000 of 12.000 F, naargelang het onroerend goed gelegen is in een gemeente van minder dan 5.000 inwoners, van 5.000 tot minder dan 30.000 inwoners, of van 30.000 inwoners en meer. Het wordt tegelijkertijd beperkt door een maximumgrens van 7.500, 11.000 en 20.000 F volgens dezelfde indeling der gemeenten.

Deze bedragen zullen verhoogd worden met 1.000 F per persoon ten laste van de belastingplichtige op 1 januari van het jaar dat zijn naam geeft aan het aanslagjaar.

Op te merken valt, dat, in tegenstelling met de vermindering van 10 %, toegekend — per kind ten laste — deze tekst toelaat de bedragen te verhogen met 1.000 F « per persoon » ten laste. Worden hier dus bedoeld de personen opgesomd in artikel 21, par. 2 : de echtgeno-

ten, de afstammelingen van beide echtgenoten, evenals de kinderen waarvan de belastingplichtige de uitsluitelijke en hoofdzakelijke last draagt, de opgaande bloedverwanten en hun echtgenoten, de zijverwanten van beide echtgenoten tot in de tweede graad inbegrepen, en de personen, die thans ten laste zijn van de kinderen, waarvan zij vroeger de hoofdzakelijke en uitsluitelijke last hadden ?

Zoals reeds opgemerkt in verband met het kind ten laste, zullen deze personen in het jaar dat voorafgaat aan dat waarvoor het voordeel gevraagd wordt, geen netto-inkomen mogen genoten hebben dat 20.000 F te boven gaat.

In fine van artikel 4, par. 2, 4° worden twee gevallen voorzien waarin deze vermindering nochtans niet zal kunnen toegekend worden. Het eerste geval betreft dit gedeelte van het woonhuis dat tot bedrijfsdoeleinden dient; deze uitzondering komt schier altijd voor waar verminderingen worden toegestaan.

Het tweede geval van niet-toepassing luidt : « in de » mate dat zij overeenkomstig art. 18 par. 1, lid 2, » H.I.B. een vermindering van de in hetzelfde art. 18, » par. 1, 1° en 3° voorziene aftrekbare bedragen zouden » tot gevolg hebben. In dit laatste geval moet de » administratie op dit punt de aangifte verbeteren » zonder gehouden te zijn de rechtsvormen bedoeld bij » artikel 55 par. 12, lid 1 S.W. na te leven. »

De aftrekbare bedragen die voorzien zijn in artikel 18 par. 1, 1° en 3° zijn deze bedragen die in mindering mogen gebracht worden op het totaal belastbaar netto-inkomen van de natuurlijke personen, nl. : de kosten van verzekering van de onroerende goederen en de intresten van schulden aangegaan met het oog op het verkrijgen of behouden van inkomsten uit onroerende goederen. Deze bedragen zullen slechts mogen afgetrokken worden van de inkomsten van het belastbaar tijdperk waarin zij werkelijk betaald werden.

In de tekst aangenomen door de Kamercommissie wordt bepaald dat het voordeel der vermindering tot één derde van het kadastraal inkomen slechts van toepassing zou zijn indien de belastingplichtige aan het voordeel ervan niet verzaakt (Kamer van Volksvertegenwoordigers, Doc. 264, nr. 42, bijlage 1, blz. 7). Immers de hier bedoelde niet-globalisatie van het geheel of van een gedeelte van het kadastraal inkomen van een woonhuis zal niet altijd gunstig uitvallen voor de belastingplichtige. De betaalde bedragen aan verzekering en de bedoelde intresten zijn slechts aftrekbare bedragen voor zover zij niet meer bedragen dan het netto-inkomen van de grondeigendommen. Aldus kan het gebeuren dat deze aftrekbare bedragen groter zijn dan de twee derden van het kadastraal inkomen dat niet zal geglobaliseerd worden, zodat de belastingplichtige door de toepassing van dit voordeel zijn toestand in feite zou schaden. De tekst die door de Kamercommissie werd bijgevoegd heeft terecht nog kritiek uitgelokt : immers, de meeste belastingplichtigen zijn niet in staat tot de ingewikkelde verrekeningen die nodig zijn om hun keus te richten en uit te maken of zij eventueel zullen afzien van het voordeel van deze deglobalisatie. (Senaat, Doc. 366, blz. 75.)

Daarom werd de meest praktische oplossing gekozen en aan de administratie de verplichting opgelegd zelf de meest gunstige oplossing toe te passen. De eventuele verbetering die hierdoor noodzakelijk zal gemaakt worden moet amtsshalve geschieden, zonder dat aan de belastingplichtige een bericht van wijziging zal toegestuurd worden, waarin het nieuwe cijfer en de reden der wijziging bekend wordt gemaakt en zonder dat de belastingplichtige zal verplicht worden binnen de

20 dagen uitleg te verschaffen zoals voorzien in art. 55, par. 12, lid 1 S.W.

Eigendommen in het buitenland gelegen.

Het artikel 4, par. 1, 2° bepaalt, dat, voor de in het buitenland gelegen eigendommen, onder netto-inkomen uit deze grondeigendommen wordt verstaan: «a. de huurwaarde van de onroerende goederen of gedeelten » ervan die niet verhuurd zijn en niet dienen tot het » uitoefenen van een bedrijfsactiviteit van de eigenaar;

» b. de huurprijs en andere voordelen van verhuurde » onroerende goederen of gedeelte ervan ».

De voornaamste wijziging die de wet van 20-11-1962 aan het vorige regime heeft aangebracht bestaat hierin dat de inkomsten uit grondeigendommen die in het buitenland gelegen zijn, voortaan onttrokken worden aan het belastingregime der inkomsten uit roerende goederen zoals voorzien was in het artikel 14 S.W.I.B.

Thans heeft men de meest logische oplossing aangenomen en deze inkomsten onder toepassing gebracht van de bepalingen die de inkomsten uit de grondeigendommen beheersen.

Het voornaamste onderscheid tussen de inkomsten der onroerende eigendommen in België gelegen en deze in het buitenland gelegen is te vinden in de verschillende soort van belastbare basis, die de grondslag der belasting uitmaken zal.

Voor de eigendommen in het buitenland gelegen wordt het kadastraal inkomen niet genomen als netto-inkomen uit deze grondeigendommen.

De belastbare basis van deze onroerende goederen wordt integendeel gevormd door de huurwaarde of de huurprijs ervan.

Zo het betreffende onroerend goed hetzij in zijn geheel, hetzij bij gedeelten verhuurd wordt, zullen het de huurprijs en de andere voordelen zijn, die als belastbare basis zullen genomen worden. Door de woorden «andere voordelen» wordt hetzelfde bedoeld als onder de term «huurlasten» namelijk alle voordelen en lasten, die de huurder dragen moet, ingevolge de bepalingen van zijn huurovereenkomst, doch die ten laste van de eigenaar vallen.

Deze huurprijs en andere voordelen zullen slechts voor hun netto-bedrag in aanmerking genomen worden. De onderhouds- en herstellingskosten worden door het laatste lid van § 1 van artikel 4 op forfaitaire wijze vastgesteld, zoals eveneens het geval is bij de bepaling van het netto-bedrag der abnormale huurprijs, die in aanmerking genomen wordt voor de inkomsten van de in België gelegen onroerende goederen. De huurprijs en de andere voordelen die de eigenaar geniet van zijn in het buitenland gelegen eigendommen zullen dus mogen verminderd worden met één vierde wanneer het gebouwde eigendommen zijn en één tiende wanneer het ongebouwde zijn. Door aan het aftrekbare bedrag een forfaitair karakter te geven, wordt aan de eigenaar de mogelijkheid onttrokken een hoger bedrag aan onderhouds- en herstellingskosten in mindering te brengen, zelfs wanneer dit bedrag de werkelijk gedane uitgaven vertegenwoordigt en hij hiervan het bewijs leveren kan. Anderzijds volgt hieruit eveneens dat dit één vierde en één tiende steeds zal mogen afgetrokken worden, ook wanneer de eigenaar in de loop van het aanslagjaar geen onderhouds- of herstellingskosten heeft moeten uitgeven, hoe groot het bedrag dat vrijkomt, ook zijn mag.

Zo deze onroerende goederen echter niet verhuurd zijn, dan wordt de vermoedelijke huurwaarde als belastbare basis genomen, hieronder te verstaan de huurprijs en alle voordelen die de eigenaar van deze goederen

zou kunnen verkrijgen, indien zij verhuurd zouden zijn.

Ook van deze vermoedelijke huurprijs zal hetzij één vierde, of een tiende afgetrokken worden als onderhouds- en herstellingskosten om aldus het netto-inkomen te bekomen.

In de § 2 van het artikel 4, wordt, zoals hierboven reeds uiteengezet werd, voorzien, dat onder bepaalde voorwaarden, aan de eigenaar zekere verminderingen zullen toegekend worden. De tekst die aan deze opsomming voorafgaat vermeldt enkel dat het afwijkingen betreft van het artikel 4, par. 1, 1°, a, namelijk die hun invloed zullen laten gelden op het kadastraal inkomen als netto-inkomen uit deze onroerende goederen. De belastbare basis van de in het buitenland gelegen onroerende goederen waarvan sprake sub 2° van hetzelfde artikel zal dus ontsnappen aan het voordeel van om het even welke vermindering. Dit is dus eveneens een verschil met de inkomsten uit in België gelegen onroerende goederen.

Er valt nog een belangrijk onderscheid te onderscheiden, namelijk dat geen onroerende voorheffing zal geheven worden op deze netto-inkomen. Immers, de tekst die de onroerende voorheffing in het leven roept, vindt men in artikel 41, par. 4, al. 1. Deze bepaling luidt: «De onroerende voorheffing wordt » vastgesteld op 3 % van het kadastraal inkomen » bedoeld in artikel 4, par. 1, 1°, a, H.I.B.».

Inzake inkomsten van in het buitenland gelegen onroerende goederen is er geen sprake van kadastraal inkomen, terwijl daarenboven de hier besproken inkomsten belastbaar gesteld worden in artikel 4, par. 1, 2°. Deze inkomsten zullen dus enkel in aanmerking genomen worden voor de vaststelling van de belastbare basis, waarop de globalisatie van toepassing zijn zal. Evenmin zal het tarief van 3 % toegepast worden, noch de vermindering voorzien in artikel 41, par. 4.

Volledigheidshalve weze hieraan toegevoegd dat de onroerende eigendommen, in het buitenland gelegen, en die geïnvesteerd zijn in een bedrijf, niet onder toepassing vallen van het regime der inkomsten uit onroerende eigendommen, doch dat de inkomsten hiervan als bedrijfsinkomen zullen aangezien worden.

Aanvullende onroerende voorheffing.

De wet van 20.11.62 voert tevens een nieuw begrip in, genaamd de aanvullende onroerende voorheffing, waarvan het toepassingsgebied geformuleerd wordt in het artikel 41, par. 6: «Volgens de regelen die toe- » passelijk zijn op de onroerende voorheffing, wordt een » aanvullende onroerende voorheffing ten behoeve van » de staat gevestigd op het inkomen van de gezamen- » lijk in België gelegen onroerende goederen, waarvan » de eigenaar, de bezitter, de erfpachter, opstalhouder » of vruchtgebruiker onderworpen is aan de belasting » der niet-verblijfhouders wanneer de belanghebbende » zijn fiscale woonplaats heeft in een land waarmee » België een overeenkomst ter voorkoming van dubbele » aanslag heeft gesloten, volgens welke de aanslag van » de inkomsten uit de grond eigendommen gelegen op » zijn grondgebied uitsluitend aan België is voor- » behouden.»

Opdat een aanvullende onroerende voorheffing zou kunnen toegepast worden, blijkt uit de tekst van voormeld artikel dat drie voorwaarden dienen vervuld te zijn: 1° het moet gaan enkel om de belastingschuldigen die onderworpen zijn aan de belasting der niet-verblijfhouders; 2° de fiscale woonplaats van deze belastingsschuldige moet gevestigd zijn in een land waarmee België een overeenkomst heeft afgesloten waardoor de dubbele aanslag voorkomen wordt; 3° in deze over-

eenkomst moet voorzien worden dat de inkomsten van grondeigendommen die gelegen zijn op het Belgisch grondgebied, uitsluitend aan België voorbehouden worden.

De belastingschuldigen die onderworpen worden aan de belasting op de niet-verblijhouders zijn :

1° de natuurlijke personen die in België noch hun woonplaats, noch de zetel van hun fortuin hebben (artikel 37, par. 1);

2° de buitenlandse diplomatieke agenten en de buitenlandse consulaire agenten van beroep die in België geaccrediteerd zijn (artikel 2, par. 2);

3° op voorwaarde van wederkerigheid, de ambtenaren, agenten, vertegenwoordigers of afgevaardigden van vreemde staten of van hun politieke onderverdelingen, van inrichtingen, instellingen of andere rechtspersonen naar vreemd recht, die geen handelsbedrijvigheid uitoefenen, voor zover de betrokkenen de Belgische nationaliteit niet bezitten (artikel 2, par. 2);

4° welkdanige vennootschappen, verenigingen, instellingen of organismen die hun maatschappelijke zetel hun voornaamste inrichting of hun zetel van bestuur of beheer niet in België hebben, alsmede vreemde staten of hun politieke onderverdeling (artikel 37, par. 1, 2°).

Nochtans voorziet het laatste lid van artikel 41, par. 6 dat de aanvullende onroerende voorheffing niet van toepassing zal zijn op de rechtspersonen zonder winsttoegmerken naar buitenlands openbaar recht.

Deze aanvullende onroerende voorheffing zal geheven worden op het inkomen van de gezamenlijk in België gelegen onroerende goederen, terwijl de belastingschuldige dezelfde zal zijn als die van de onroerende voorheffing, namelijk de eigenaar, de bezitter, de erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker.

De landen die met België een overeenkomst hebben afgesloten tot voorkoming van de dubbele aanslag en waarvan de inkomsten uit deze onroerende eigendommen aan België voorbehouden worden, zijn het Groot-Hertogdom Luxemburg, Nederland, Zweden, Finland (Cir. 885, bijl. II, blz. 59).

De aanvullende onroerende voorheffing « wordt be-

» rekend tegen een aanslag van 15 % van het kadastraal inkomen van deze goederen en tegen een aanslagvoet van 30 % van het gedeelte van de huurprijs » bedoeld bij artikel 4, par. 1, 1°, B, H.I.B. »

Zo het gaat om een goed of een gedeelte ervan dat door de huurder tot bedrijfsdoeleinden aangewend wordt, zal terug het onderscheid gemaakt worden tussen de normale huurprijs en huurlasten en de abnormale hoge huurprijs, die van toepassing is zodra deze de 200 % van het kadastraal inkomen te boven gaan, verminderd met het forfaitair vastgesteld bedrag voorzien voor onderhouds- en herstellingskosten. Op dit gedeelte zal het tarief van 30 % aangerekend worden.

Doordat de aanslag berekend wordt op grond van het kadastraal inkomen, zullen alle verminderingen die rechtstreeks het kadastraal inkomen beïnvloeden eveneens toegekend worden, zo vanzelfsprekend de vereiste voorwaarden vervuld zijn.

Het is enkel onze bedoeling geweest een overzicht te geven van het regime dat de inkomsten uit grondeigendommen beheerst, zoals het sedert de wet van 20-11-1963 van toepassing is.

Dit overzicht werd dus gemaakt aan de hand van de teksten, die door de fiscale hervorming onaangeroerd zijn gebleven en de wijzigingen die de wet van 20-11-1962 heeft ingevoerd.

Wij hebben gemeend dat het vaak nuttig kan zijn, een geheel te vormen van een bepaalde stof, die op dit ogenblik nog verspreid is en waardoor meteen elementaire bepalingen — zeker niet allen — worden samengebundeld, die bij de lezing van de verschillende teksten hun belangrijkheid niet onmiddellijk laten opmerken.

Tevens kan het zijn nut hebben de commentaar en de wijze van interpretatie te vermelden der nieuwe of grondig gewijzigde teksten zoals deze genoteerd werden tijdens de voorbereidende werkzaamheden.

Gabriël TRAEST,
Advocaat bij het
Hof van Beroep
te Gent.

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

2e Kamer. — 28 januari 1963.

Voorzitter : M. Anciaux Henry de Faveaux.

Raadsheer-verslaggever : M. Busin.

Advokaat-generaal : M. Mahaux.

Onrechtmatige daad. — Onderscheiden juridische oorzaken van het recht op schadevergoeding en het recht op bezoldiging.

De dader van een oneigenlijk misdrijf mag de vergoeding, die hij aan de getroffen verschuldigd is, niet in vergelijking brengen met de aan deze laatste door zijn werkgever verschuldigde bezoldiging; het recht op schadevergoeding en het recht op de bezoldiging hebben onderscheiden juridische oorzaken.

Dewaele en cs. t./ Francart en Weets.

Gelet op het bestreden vonnis, op 30 juni 1961 in

hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Charleroi;

I. Over de voorziening van Dewaele Marie-Louise, beklagde :

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van artikel 97 der Grondwet,

doordat het bestreden vonnis, door verwijzing naar de redenen van de eerste rechter alleen vaststelt, dat de verbaliserende agenten niet opgemerkt hebben dat de weg plaatselijk glibberig was, zodat aldus geen antwoord verstrekt is op het door aanlegster voorgehouden verweer, waarin zij bij conclusies betoogde, dat er geen oorzakelijk verband bestond tussen het ongeval en het feit, dat zij een voertuig, waarvan de tekening op de banden niet meer zichtbaar was, in het verkeer gebracht had;

Overwegende dat aanlegster bij conclusies betoogde dat de staat van de banden van haar wagen geen oorzakelijk verband hield met het ongeval, dat te wijten was aan een geval van overmacht, voortvloeiende

uit een bijzonder gladde en wel bepaalde plaats van de rijbaan»;

Overwegende dat het bestreden vonnis, door de redenen van het beroepen vonnis over te nemen erop wijst dat op het ogenblik zelf van het ongeval niet vastgesteld is waardoor de stelling, volgens dewelke er een wel bepaalde oorzaak om te slippen bestond, kan gewettigd worden, doch dat het vaststaat dat de regen de rijbaan in haar geheel glibberig maakte, wat, gezien de staat van de banden van de door aanlegster bestuurde wagen, een bijzondere voorzichtigheid vereiste;

Dat aldus het vonnis, door met een soevereine feitelijke beoordeling het door aanlegster aangehaalde geval van overmacht te verwerpen en het gebrek aan vooruitzicht of voorzorg, waaruit het ongeval gesproten is nauwkeurig te bepalen, het voorgehouden verweer passend beantwoordt;

Dat het middel feitelijke grondslag mist;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 1382, 1383 B.W., 3, 4 van de wet van 17 april 1878, 8 van de wet van 7 augustus 1922,

doordat het bestreden vonnis beslist, dat het slachtoffer van een schade, verbonden door een bediendencontract en wegens deze schade onbekwaam om te werken, voor de eerste dertig dagen van zijn arbeids-onbekwaamheid betaling van de vergoeding, die het met zijn werkgever overeengekomen is, vorderen mag, zowel van hem als van de dader van de schade, dan wanneer de wet deze betaling oplegt aan de werkgever, die aangezien hij een wettelijke verplichting uitvoert, zich door de dader van de schade niet kan doen vergoeden;

Overwegende dat het vonnis, zonder op dat stuk gecritiseerd te worden, erop wijst dat burgerlijke partij Francart het recht heeft van beklagde te vorderen dat zij de door haar geleden schade die in noodzakelijk oorzakelijk verband staat met de door beklagde gepleegde overtredingen zou vergoeden; dat het vaststelt dat evengemelde burgerlijke partij, door de gevolgen van het ongeval waardoor zij getroffen is, een loon van 4.800 F verloren heeft en aanlegster, bijgevolg, tot de betaling van die som aan verweerder veroordeelt;

Overwegende dat deze beslissing, in plaats van de in het middel aangeduide wetsbepalingen te schenden, ze juist toepast; dat de dader van een oneigenlijk misdrijf de vergoeding die hij aan de getroffene verschuldigd is met de bezoldiging aan deze laatste door zijn werkgever verschuldigd niet mag in vergelijking brengen, daar het recht op schadevergoeding en het recht op de bezoldiging onderscheiden juridische oorzaken hebben;

Dat het middel naar recht faalt;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 163, 188, 199 van het Wetboek van Strafvordering en 9 van de wet van 1 juli 1956,

doordat het bestreden vonnis het hoger beroep van de samenwerkende verzekeringsmaatschappij « Association de Prévoyance et d'assurances » tegen het vonnis van 14 februari 1961 van de Politie rechtbank te Fontaine-L'Évêque, bij verstek uitspraak doende jegens aanlegster op grond van haar hoger beroep tegen het vonnis van 28 maart 1961, van gener waarde verklaart,

dan wanneer het bestreden vonnis uitspraak moest doen over het hoger beroep van deze vennootschap, tussenkomende partij;

Overwegende dat aanlegster geen hoedanigheid heeft om een beschikking van het arrest, dat haar vreemd is, te critiseren;

Dat het middel niet ontvankelijk is;

Overwegende, voor het overige, in zover de voorziening gericht is tegen de beslissing gewezen over de publieke vordering, dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is; en in zover de voorziening gericht is tegen verweester Weets, burgerlijke partij, dat aanlegster geen bijzonder middel inroept;

II. Over de voorziening van de samenwerkende verzekeringsmaatschappij « Association de prévoyance et d'assurances », tussenkomende partij :

Overwegende dat uit de stukken, waarop het Hof acht vermag te slaan, niet volgt, dat de voorziening betekend is aan de partijen waartegen zij gericht is; Dat zij bijgevolg niet ontvankelijk is;

Om die redenen,

Verwerpt de voorzieningen;

Veroordeelt elk der aanlegsters tot de kosten van hun voorziening;

HOF VAN CASSATIE

2e Kamer. — 29 april 1963.

Voorzitter : M. Vandermersch.

Raadsheer-verslaggever : Baron Richard.

Advokaat-generaal : M. Mahaux.

Verkeer. — Doel van de bij art. 112-4 van het algemeen wegenverkeersreglement vermelde dwarse witte strepen of tekens. — Op zichzelf maken zij geen wettig verbodsteken uit.

De bij art. 112-4 van het algemeen wegenverkeersreglement vermelde dwarse witte strepen of tekens hebben tot doel de plaats aan te wijzen, waar de bestuurders moeten stoppen om een reglementsbepaling in acht te nemen. Op zichzelf maken zij geen wettig verbodsteken uit, dat de bestuurder, die er voor komt te staan, verplicht te stoppen alvorens de weg, die hij nadert, op te rijden.

Van Oorden t./ Luxen.

Gelet op het bestreden arrest, op 15 juni 1962 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel;

Overwegende dat de voorziening beperkt is tot de beschikkingen die uitspraak doen over de tegen aanlegger ingestelde publieke vordering en over de burgerlijke vorderingen ingesteld, enerzijds, door aanlegger tegen verweerder en anderzijds, door verweerder tegen aanlegger;

A. In zover de voorziening gericht is tegen de beslissing gewezen over de tegen aanlegger ingestelde publieke vordering :

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 7-2, 21, 112-4 van het bij het koninklijk besluit van 10 december 1958 gevoegd algemeen verkeersreglement, 1382, 1383 B.W., 3, 4 van de wet van 17 april 1878 bevattende de voorafgaande titel van het wetboek van rechtspleging in strafzaken en 97 van de Grondwet,

doordat het bestreden arrest ten onrechte de toepassing van artikel 112-4 afgewezen heeft, om reden dat deze bepaling op de zaak niet van toepassing was,

daar het proces-verbaal nr. 1307 van de politiecommissaris van Anderlecht meldde, dat er thans geen gemeentelijke reglementsbeplanning of andere bestond om de uit de A. Briandlaan rijdende bestuurders te verplichten te stoppen alvorens de steenweg naar Bergen op te rijden,

dan wanneer artikel 7-2 van het verkeersreglement zoals het ten tijde van het ongeval van kracht was, de weggebruikers verplicht de met het oog op de regeling van het verkeer geplaatste tekens in acht te nemen, zodra de signalen regelmatig naar de vorm en voldoende zichtbaar zijn; dan wanneer de bij artikel 112-4 van dat verkeersreglement voorziene witte strepen en tekens naar luid van artikel 91, tekens zijn die tot regeling van het verkeer zijn aangebracht en bij gebrek aan elke gemeentelijke reglementsbeplanning of andere de plaats aanduiden waar de bestuurders moeten stoppen en dat het bestreden arrest geenszins vaststelt dat de dwars door de A. Briandlaan lopende witte lijn onregelmatig naar de vorm of onvoldoende zichtbaar was;

Overwegende dat volgens artikel 112-4 van het verkeersreglement de dwarse witte strepen of tekens, welke op de openbare weg zijn aangebracht, « de plaats aanwijzen waar de bestuurders moeten stoppen om een reglementsbeplanning in acht te nemen »;

Dat waar de dwarse strepen of tekens aldus tot doel hebben de plaats aan te duiden waar moet gestopt worden, zoals door een reglementsbeplanning bevolen is, zij op zichzelf geen wettig verbodsteken uitmaken, dat de bestuurder die ervoor komt te staan verplicht te stoppen alvorens de weg, die hij nadert, op te rijden;

Dat het middel naar recht faalt;

Overwegende dat, voor het overige, de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

B. In zover de voorziening gericht is tegen de beslissing gewezen over de burgerlijke vordering:

a) ingesteld door verweerder tegen aanlegger:

Overwegende dat aanlegger geen bijzonder middel doet gelden;

b) ingesteld door aanlegger tegen verweerder:

Overwegende dat uit de stukken, waarop het Hof acht vermag te slaan niet blijkt, dat de voorziening van aanlegger burgerlijke partij, betekend werd aan verweerder; dat de voorziening derhalve in dit opzicht niet ontvankelijk is;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

RAAD VAN STATE

3e Kamer. — 4 oktober 1963.

Voorzitter: M. Somerhausen.

Raadsheren: M.M. Moureau en De Bock.

Substituut-auditeur-generaal: M. Ligot.

Advokaten: Mrs. A. Polakiewicz en J. Putzeys.

1. Administratieve handelingen. — Voorbereidende beslissing.
2. Rechtspleging. — Uiteenzetting der middelen.
3. Evenwicht der taalgroepen. — Billijkheid.
4. Ministeriële richtlijnen aan de directieraad.
5. Signalement. — Onregelmatigheid. Belang.

1. Een beslissing die een betrekking voor een ambtenaar van een bepaalde taalrol bestemt, kan rechtsgevolgen hebben wanneer zij door de benoemende overheid is genomen, maar dit is niet het geval wanneer zulke beslissing door de minister wordt genomen voor een betrekking waarin de Koning naar keuze benoemt; dergelijke beslissing is slechts een voorbereidende beslissing.
2. Luidens het verslag van de Regent bij het besluit van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie, mag de uiteenzetting der middelen summier zijn.
3. Wanneer de benoemende overheid er rekening mee hield dat in een categorie 24 ambtenaren tot de Franse en 26 ambtenaren tot de Nederlandse taalrol behoorden en besliste een personeelslid van de Nederlandse taalrol te benoemen, heeft zij art. 964 W. 28 juni 1932, dat betrekking heeft op het billijk evenwicht in het getal der betrekkingen, niet geschonden.
4. De directieraad is er niet mede belast een opinie over het taalevenwicht in een departement te geven; de directieraad kan derhalve zelf aanvragen welke bedoelingen de Minister heeft over de toekenning van een vacante betrekking aan een ambtenaar van een bepaalde taalrol.
5. De verzoeker heeft er geen belang bij de onregelmatigheid van een advies in te roepen, wanneer van de procedure met betrekking tot de benoeming van een kandidaat van de Franse taalrol werd afgezien; hij heeft er evenmin belang bij zich te beroepen op de onregelmatigheid van een advies dat over de kandidaten van de Nederlandse taalrol was uitgebracht.

Woutier t./ Belgische Staat
(Ministerie van Middenstand)

Arrest nr. 10.185.

Gezien het op 10 november 1961 ingediende verzoekschrift, waarbij Lucien Wautier de nietigverklaring vordert van het koninklijk besluit van 29 augustus 1961, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 16 sept. 1961, dat Carlos De Backer, adjunct-adviseur bij het ministerie van Middenstand, tot rechtskundig adviseur bevordert;

Overwegende dat verzoeker, die in juni 1942 als secretaris van administratie bij de rechtskundige dienst van het ministerie van Binnenlandse Zaken in dienst is getreden, sedert 16 april 1958, adjunct-adviseur bij de dienst der pensioenen van het ministerie van Middenstand is;

Overwegende dat het koninklijk besluit van 1 februari 1961 houdende vaststelling van het nieuw kader van het

VLAAMSE JURISTEN.

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

ministerie van Middenstand, bij de juridische dienst en algemene zaken een betrekking instelt van «rechtskundig of adjunct-rechtskundig adviseur», terwijl het nog slechts één betrekking van adjunct-adviseur in plaats van twee bij de dienst der pensioenen bevat;

Overwegende dat verzoeker op 3 februari 1961 gevraagd heeft, van de dienst der pensioenen naar de dienst wetgeving, reglementering en vertegenwoordiging van de middenstand te worden overgeplaatst; dat de Minister van Middenstand op 8 februari 1961 heeft beslist dat de betrekking van rechtskundig adviseur of van adjunct-rechtskundig adviseur aan een ambtenaar van de Franse taalrol zou worden toegekend; dat de directieraad — op een niet nader bepaalde datum — voorgesteld heeft, de secretaris van administratie Rosseel tot de graad van rechtskundig adviseur te benoemen; dat van dit voorstel kennis is gegeven aan het personeel; dat verzoeker op 15 februari 1961 bezwaar tegen dit voorstel heeft ingediend, hierbij onder meer aanvoerende dat de aanvragen om mutatie naar een betrekking voorrang hadden boven de aanvragen om bevordering tot een hogere graad; dat de directie de kandidaten op 22 februari 1961 als volgt heeft gerangschikt:

1. de Hr. Rosseel, secretaris van administratie,
2. de HH. Dieu en Wautier, adjunct-adviseurs,
3. de HH. Grommen en Van Velthem, secretarissen van administratie,
4. de Hr. Lefevere de Ten Hove, secretaris van administratie;

dat de directieraad als zijn advies te kennen gaf dat «alle kandidaten het signalement «zeer goed» hadden maar dat de Hr. Rosseel, ondanks alles, bijzonder bevoegd was in zake rechtskennis»;

Overwegende dat dit voorstel zonder gevolg is gebleven omdat de Minister op 18 juli 1961 heeft beslist dat de betrekking van rechtskundig adviseur aan een ambtenaar van de Nederlandse taalrol zou worden begeven; dat die beslissing op 19 juli ter kennis van het personeel is gebracht, samen met een nieuw voorstel van de directieraad ten gunste van Carlos De Backer, adjunct-adviseur; dat verzoeker op 27 juli 1961 andermaal bezwaar tegen dit voorstel heeft ingediend, onder aanvoering dat geen toepassing was gemaakt van art. 2 van het koninklijk besluit van 27 januari 1953 betreffende de wedertewerkstelling der Rijksambtenaren, dat de directieraad niet kon terugkomen van regelmatige voorstellen en dat de Minister de wet op het gebruik der talen in bestuurszaken verkeerd had toegepast; dat de directieraad de kandidaten op 7 augustus 1961 als volgt heeft gerangschikt:

1. de Hr. De Backer, adjunct-adviseur,
2. ex aequo de HH. Clinckaert, secretaris van administratie, Lefevere de Ten Hove, secretaris van administratie, Swinnen, inspecteur, Vanderhaeghen, secretaris van administratie;

dat de directieraad als zijn advies te kennen gaf, dat alle kandidaten het signalement zeer goed hadden maar dat adjunct-adviseur Carlos De Backer bijzonder bevoegd was in zake rechtskennis; dat het bestreden besluit overeenkomstig dit advies is vastgesteld;

Overwegende dat de tegenpartij betoogt dat het verzoekschrift niet ontvankelijk is; dat zij doet gelden dat verzoeker, die tot de Franse taalrol behoort, er geen belang bij heeft een benoeming aan te vallen, die krachtens een door de Minister op 18 juli 1961 genomen definitief geworden beslissing voor de Nederlandse taalrol is bestemd;

Overwegende dat een beslissing die een betrekking voor een ambtenaar van een bepaalde rol bestemt welis-

waar rechtsgevolgen kan hebben wanneer zij door de benoemenende overheid is genomen, maar dat dit niet het geval is wanneer een zodanige beslissing door de Minister wordt genomen voor een betrekking waarin de Koning naar keuze benoemt; dat zodanige beslissing slechts een voorbereidende beslissing is die samen met de benoeming kan worden aangevallen;

Overwegende dat de tegenpartij vergeefs betoogt, dat verzoeker er zich toe beperkt de akte van benoeming aan te vallen zonder de voorafgaande koninklijke handeling die de betrekking aan de Nederlandse taalrol toewijst, aan te vallen;

Overwegende immers dat de Koning niet uitdrukkelijk een voorafgaande beslissing heeft genomen; dat het bestreden besluit verwijst naar het met redenen omkleed advies van de directieraad, die zelf verwees naar de beslissing van de Minister om de betrekking aan een ambtenaar van de Nederlandse taalrol toe te kennen: dat verzoeker zich tegen het koninklijk besluit beroept op de schending van de wet op het gebruik der talen in bestuurszaken; dat verzoeker zodoende, impliciet maar stellig, het koninklijk besluit van 29 augustus 1961 aanvalt in zover het een bekrachtiging was van de ministeriële beslissing om de betrekking van rechtskundig adviseur voor de Nederlandtse taalrol te bestemmen; dat het middel van niet-ontvankelijkheid niet gegrond is;

Overwegende dat verzoeker zich in een eerste middel beroept op de schending van artikel 2 van het koninklijk besluit van 27 januari 1953 betreffende de wedertewerkstelling der Rijksambtenaren, in zover de regels van de nieuwe verdeling van de betrekkingen niet in acht zijn genomen; dat verzoeker er in zijn memorie van wederantwoord op wijst, dat het koninklijk besluit van 1 februari 1961 bepaalde betrekkingen had afgeschaft zodat een nieuwe verdeling moest plaatshebben; dat hij doet gelden dat hij in een nota van 3 februari 1961 had uiteengezet dat zijn collega, juffrouw Panier, licentiaat in sociale wetenschappen, boven hem moet worden verkozen om in de enige betrekking in de dienst der pensioenen te blijven en dat hij in dezelfde nota had gevraagd om naar de juridische dienst te worden overgeplaatst; dat hij er aan toevoegt, dat de secretaris-generaal in een nota van 6 februari 1961 op die kwestie zou hebben gezinspeeld;

Overwegende dat artikel 2 van het koninklijk besluit van 27 januari 1953 bepaalt: «Wanneer een of meer vaste betrekkingen in een bestuur van de Staat opgeheven worden, wordt in dit bestuur, ... overgegaan tot een nieuwe verdeling der vaste betrekkingen behorende tot deze categorie waaronder de opgeheven betrekking behoort en die overeenkomen met dezelfde graad of een gelijkwaardige graad; ... bij ontstentenis, worden zij tewerkgesteld in een betrekking die overeenstemt met de onmiddellijke lagere graad dan die welke zijn voeren»;

Overwegende dat volgens het verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 27 januari 1953, artikel 2 voorziet in een «nieuwe verdeling van de betrekkingen, die nog voorzien blijven in het nieuw organiek kader, nadat de mindering van het aantal betrekkingen, voorzien op een zekere trap van de administratieve hiërarchie, eventueel een trapsgewijze verdringing der titularissen van deze betrekkingen naar de onmiddellijk lagere betrekkingen die gehandhaafd blijven moet veroorzaken»; dat die procedure er toe strekt te voorkomen dat «het bestuur op het ogenblik dat het een rationalisatie der diensten wil verwezenlijken, zich de medehulp zou verzekeren van leerlingen-ambtenaren en

terzelfder tijd met opzet zou afzien van personeelsleden, die zich in het machanisme ingewerkt hebben»;

Overwegende dat de tegenpartij tegen het middel vergeefs de exceptie obscuri libelli aanvoert; dat luidens het verslag aan de Regent bij het besluit van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State, de uiteenzetting van de middelen summier mag zijn;

Overwegende dat de tegenpartij zich even vergeefs beroept op een verslag van de vaste wervingssecretaris, volgens hetwelk de toepassing van het koninklijk besluit van 27 januari 1953 over het algemeen voor personeelsleden der eerste categorie op onoverkomelijke moeilijkheden stuit (Belgisch Saatsblad, bl. 8385); dat de door verzoeker ingeroepen bepaling niet is opgeheven;

Overwegende dat het koninklijk besluit van 1 februari 1961 houdende vaststelling van het vast organiek kader van het ministerie van Middenstand een betrekking van adjunct-adviseur in de dienst der pensioenen heeft afgeschaft en bij de juridische dienst en algemene zaken een betrekking van rechtskundig adviseur of adjunct-rechtskundig adviseur heeft ingesteld; dat de tegenpartij derhalve krachtens artikel 2 van het koninklijk besluit van 23 februari 1953 moest «overgaan tot een nieuwe verdeling der vaste betrekkingen behorende tot de categorie waaronder de opgeheven betrekking behoort» maar de ambtenaar wiens betrekking werd afgeschaft, niet behoefde over te plaatsen in een nieuwe betrekking; dat verzoeker na de bestreden bevordering is aangewezen voor de vacant geworden betrekking van adjunct-adviseur in de Studiedienst; dat het middel niet opgaat;

Overwegende dat verzoeker zich in een tweede middel beroept op de verkeerde toepassing van de wetgeving op het gebruik der talen in bestuurszaken, in het bijzonder van artikel 9, § 4, van de wet van 28 juli 1932, in zover geen billijk evenwicht in acht is genomen in het getal van de betrekkingen die voor de kandidaten van iedere taalgroep waren bestemd;

Overwegende dat blijkens het dossier op 1 augustus 1961, datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 1 februari 1961 houdende vaststelling van het vast organiek kader van het ministerie van Middenstand, in de eerste categorie vierentwintig ambtenaren tot de Franse en zesentwintig ambtenaren tot de Nederlandse taalrol behoorden; dat de tegenpartij, toen zij besliste een rechtskundig adviseur van de Nederlandse taalrol bij wege van bevordering te benoemen, artikel 9, § 4, van de wet van 28 juni 1932 niet heeft geschonden;

Overwegende dat verzoeker zich in een derde middel beroept op de schending van de letter en de geest van de verordeningsbepalingen betreffende de bevordering van het Rijkspersoneel, in zover aan de bestreden beslissing twee adviezen van de directieraad zijn voorafgegaan;

Overwegende dat de Minister, na de behoeften van de dienst op taalgebied opnieuw te hebben onderzocht, de directieraad om een nieuw advies mocht verzoeken, aangezien het eerste advies alleen betrekking had op het onderzoek van de aanspraken van de ambtenaren van de Franse taalrol; dat het middel niet opgaat;

Overwegende dat verzoeker een vierde middel ontleent aan de schending van artikel 71 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 en van artikel 20, a, van het koninklijk besluit van 7 augustus 1939, in zover aan beide adviezen van de directieraad nota's van de Minister zijn voorafgegaan met richtlijnen ten behoeve van de directieraad, met name op taalgebied, terwijl de directieraad het bij deze verordeningen voorgeschreven

advies op geheel objectieve en onafhankelijke wijze diende te geven zodat elke inmenging, hoe dan ook, in de werking van dit hoog college neerkomt op een onwettelijkheid;

Overwegende dat de in het middel aangevoerde bepalingen de directieraad er niet mede belasten, een opinie over de taalevenwicht in het departement te geven; dat uit het dossier blijkt, dat de directieraad zelf de bedoelingen van de Minister wenste te kennen over de toekenning van de vacante betrekking aan een ambtenaar van een bepaalde taalrol; dat het middel feitelijke grond mist;

Overwegende dat verzoeker een vijfde middel ontleent aan de schending van artikel 71 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, in zover de adviezen van de directieraad zijn uitgebracht zonder dat bij de beoordeeling van de waarde en de geschiktheid van de kandidaten, rekening is gehouden met de in de signalementsdossiers van ieder van hen voorkomende bijzondere vermeldingen;

Overwegende dat verzoeker er geen belang bij heeft, de onregelmatigheid van het op 22 februari 1961 uitgebrachte advies in te roepen, aangezien van de procedure met betrekking tot de benoeming van een kandidaat van de Franse taalrol was afgezien; dat de verzoeker er evenmin belang bij heeft, zich te beroepen op de onregelmatigheid van het advies dat over de kandidaten van de Nederlandse taalrol was uitgebracht.

Besluit :

Artikel 1. — Het beroep is verworpen.

HOF VAN BEROEP TE GENT

3e Kamer. — 15 juni 1963.

Voorzitter : M. Van Malleghem.

Raadsheren : M.M. Carnewal en Desplenter.

Advokaat-generaal : M. Bonte.

Advokaat : Mr. M. D'Hont.

Fout in een exemplaar van de dagvaarding. — Vergissing in datum van verschijning. — Substantiële nietigheid. — Nietig vonnis. — Geen evocatie mogelijk.

De dagvaarding voor de eerste rechter, de daarop volgende rechtspleging en het bestreden vonnis zijn nietig, omdat op het exemplaar van de dagvaarding dat aan appellant betekend werd, vermeld stond dat hij diende te verschijnen, op een datum die reeds lang verstreken was (substantiële nietigheid).

Er is geen aanleiding tot evocatie vermits de rechtspleging ten aanzien van appellant, niet op wettige wijze aanhangig gemaakt was bij de eerste rechter.

Beaumont t./ O.M.

...Verdachte werd bij verstek veroordeeld, voor feit A bij vonnis der Rechtbank van eerste aanleg te Gent, correctionele kamer met één rechter, gedagtekend 12 november 1962 waarvan verdachte, aan wie het verstekvonnis werd betekend op 25 januari 1963 op 3 januari 1963 beroep ingesteld heeft;

.....

Overwegende dat het beroep tijdig en regelmatig werd ingesteld;

Overwegende dat het bestreden vonnis nietig is, daar het exemplaar van de dagvaarding dat aan appellant op 9.10.1962 betekend werd vermeldt dat hij dient te verschijnen op een datum die sedert lang verstreken was, n.l. op 12 november 1960 en dus aangetast was door een substantiële nietigheid (vgl. Braas - Procéd. Pen. u. 675);

Overwegende dat er geen aanleiding is tot evocatie vermits de rechtspleging niet op wettige wijze — ten aanzien van appellant — aanhangig was gemaakt bij de eerste rechter; (Cass. 18.12.1899 - Pas. 1900.1.67 - Rép. prat. V. Appel en matière répressive nr. 159, 2; Schuindt II p. 357 éd. 1944);

Om deze redenen:

Het Hof, rechtdoende op tegenspraak;

Gelet op art. 24 der Wet van 15 juni 1935 en art. 211 van het Wetboek van Strafvordering, alle wetssbepalingen door de Heer Voorzitter ter terechtzitting van heden aangeduid;

Ontvangt het beroep;

Doet het bestreden vonnis teniet;

Stelt vast dat de dagvaarding voor de eerste rechter aangetast is door een substantiële nietigheid en de daarop volgende rechtspleging, alsmede het bestreden vonnis nietig zijn.

Laat de kosten van beide instanties ten laste van de Staat.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE DENDERMONDE

5e Kamer. — 8 oktober 1963.

Voorzitter: M. Maffei.

Rechters: M.M. Van Wesemael en Maryns.

O.M.: M. Mertens.

Advokaten: Mrs. E. Buysse en J. Rombaut.

Echtscheiding en scheiding van tafel en bed. — Wenselijkheid dat bij hetzelfde vonnis over de hoofdeis en de wedereis zou worden beslist.

In zaken van echtscheiding vergt een goede rechtsbedeling dat over de hoofdeis en de wedereis door één en hetzelfde vonnis zou worden beslist, althans zo de wedereis niet laattijdig is en niet wordt aangewend om de uitspraak over de hoofdeis te vertragen.

A. t./ S.

Overwegende dat partijen gehuwd zijn vóór de ambtenaar van de burgerlijke stand te Kieldrecht, de 5 mei 1954;

Overwegende dat aanleggers eis, strekkende tot echtscheiding, gesteund is op art. 231 B.W. wegens beledigingen van erge aard; dat hij, tot staving van zijn vordering in regelmatige vorm voorbrengt, de afschriften van twee in kracht van gewijsde getreden vonnissen en 1) 1 vonnis van de correctionele rechtbank te Antwerpen, 8e Kamer, dd. 5 januari 1963 waarbij Sch... Maria werd veroordeeld in een correctionele straf wegens overspel gepleegd met de genaamde P... Edouard te Antwerpen, tussen 8 augustus en 23 september 1962, meermalen en ondermeer de 22

september 1962; en 2) vonnis van de correctionele rechtbank te Dendermonde, tweede kamer dd. 6.2.1963, waarbij Sch... Maria werd verwezen in een correctionele straf om haar minderjarige kinderen in behoeftige toestand te hebben achtergelaten, te Doel, op 12 augustus 1962;

Overwegende dat de eis van A... Georges zich derhalve in staat bevindt om ten gronde beslecht te worden;

Overwegende echter dat Sch... Maria, van haar kant, thans bij tegeneis eveneens de echtscheiding vervolgt op grond van art. 231 B.W. en gesteund op een reeks van feiten waarvan zij het bewijs aanbiedt door alle middelen van recht, ook door getuigen;

Overwegende dat deze tegeneis dus vooralsnog niet is bewezen, doch dat de feiten, waarvan Sch... M. het bewijs aanbiedt, voldoende bepaald, ter zake dienend en afdoende zijn en voor tegenbewijs vatbaar en het bewijs ervan door de wet niet is verboden;

Overwegende dat deze tegeneis niet laattijdig is en ook niet voorkomt als een louter middel om de uitspraak over de hoofdeis op de lange baan te schuiven; dat een goede rechtsbedeling vergt dat de twee vorderingen, nl. de hoofdeis en tegeneis, door één en hetzelfde vonnis zouden beslecht worden; dat het trouwens ook de wens is van de wetgever soortgelijke gevallen zoveel mogelijk op deze wijze te zien behandelen (Zie o.m. de uiteenzetting der motieven die de wet van 14.12.1935 voorafgaat; Piérard: « Précis du Divorce et de la Séparation de Corps », 1938, nr. 60 bl. 53; Van Reepinghen, Pirson en Cambier « Recueil annuel de jurispr. B. » 1959 V° Divorce et séparation de corps, nr. 27, 28 en 29);

Om deze redenen:

De Rechtbank, gehoord in openbare terechtzitting de heer R. Mertens, Substituut-Procureur des Konings in zijn eensluidend advies, alle tegenstrijdige besluiten verwerpende en vooraleer ten gronde uitspraak te doen over hoofd- en tegeneis;

Machtigt aanlegster op tegeneis, Sch... Maria, om te bewijzen door alle middelen van recht, ook door getuigen, de volgende feiten: (zonder belang).

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

8e Kamer. — 30 oktober 1963.

Voorzitter: M. Van den Berghe.

Referendaris: M. Quanjard.

Advokaten: Mrs. Dauwe en Koll-Moreau.

Faillissement. — Nietigverklaring bij toepassing van art. 447 lid 2 F.W. van de inschrijving van een wettelijke hypotheek. — De artt. 72 en 73 van de samengeschaalde wetten op de inkomstenbelastingen wijken niet af van art. 447 F.W.

De wettelijke hypotheek, die na het tijdstip van de ophouding der betaling en meer dan vijftien dagen na de uitvoerbaarverklaring van het kohier waarin de gewaarborgde belastingen zijn opgenomen, werd ingeschreven, is op vordering van de curator bij toepassing van art. 447 lid 2 faillissementswet nietig te verklaren.

Uit geen enkel wettelijk voorschrift blijkt, dat door de artt. 72 en 73 van de samengeschaalde wetten op de inkomstenbelastingen van de dwingende be-

palingen van art. 447 faillissementswet zou zijn afgeweken.

Mr. J. Dauwe q.q. (faillissement Bulens)
t/ Belgische Staat (Minister van Financiën).

Overwegende dat eiser q.q. de nietigverklaring vraagt op grond van art. 447 § 2 van de faillissementswet van de inschrijving van wettelijke hypotheek, door verweerder genomen op de goederen van gefailleerde op 7 mei 1963;

Dat eiser q.q. beweert dat op dat moment meer dan 15 dagen verstreken waren sinds de uitvoerbaarheidsverklaring van het belastingsartikel, waarvoor inschrijving genomen werd, en dat de termijn, voorzien in gezegd artikel 447, ingetreden was;

Overwegende dat niet betwist is dat de datum van staking der betaling werd gesteld op 6 december 1962; dat de inschrijving werd genomen op 7 mei 1963 en dat het betreffende kohier uitvoerbaar werd verklaard op 2 december 1954;

Overwegende dat dus vaststaat: a) dat de inschrijving na de staking der betaling gebeurd is; b) dat de inschrijving meer dan 15 dagen na de uitvoerbaarverklaring van het kohier, voorzien in art. 447 § 2 vervuld is;

Overwegende dat verweerder echter de toepasselijkheid van dit artikel betwist door een reeks beschouwingen over het ontstaan van de wettelijke hypotheek ten voordele van de schatkist; dat deze beschouwingen enkel de verhouding van de schatkist ten opzichte van de belastingplichtige raken, maar geenszins de tegenstelbaarheid der wettelijke hypotheek aan derden, in casu de massa van het faillissement;

Overwegende dat uit geen enkel wettelijk voorschrift blijkt dat in fiskale zaken zou moeten afgeweken worden van de dwingende voorschriften van art. 447;

Overwegende overigens waar art. 72 en 73 van de samengeordende wetten zekere termijnen voorzien voor het nemen van de inschrijving der wettelijke hypotheek, zelfde artikel 72 in § 2 een bijzondere mogelijkheid tot vervroegde inschrijving voorziet, waardoor het juist mogelijk wordt de nietigheid, voorzien in art. 447 van de faillissementswet te ontwijken;

Overwegende dat art. 72 en 73 dus geenszins een afwijking van art. 447 inhouden (Hof van Beroep, Brussel, 30 juni 1958, Pas. 1959, II, 150), maar er wel degelijk mede in overeenstemming gebracht zijn;

Overwegende dat verweerder sinds meerdere jaren gelegenheid gehad heeft de inschrijving te nemen, waardoor de derden de mogelijkheid zouden gehad hebben de juiste toestand van gefailleerde vroeger te kennen; dat verweerder dit niet gedaan heeft en hiervan zelf, bij uitsluiting van de massa, de gevolgen moet dragen;

Overwegende dat de eis gegrond is;

Om deze redenen:

De rechtbank, maakt melding van de toepassing van art. 2 van de wet van 15 juni 1935;

verklaart voor recht nietig en zonder uitwerksel ten overstaan van het faillissement van Omer Bulens, de wettige hypothecaire inschrijving door verweerder genomen en geboekt op 7 mei 1963 op het derde hypotheekkantoor te Antwerpen, deel 1155 nr. 42 op gefailleerde onroerende goederen te Schilde, omvattende: een dubbele villa in opbouw en een perceel bouwgrond; en op een perceel villagrond ter streke « Gouwborg »;

en bij gebreke door verweerder zulks te doen binnen de 8 dagen zegt voor recht dat huidig vonnis als akte

van handlichting der vernietiging van de genomen hypothecaire inschrijving op de hiervoren vermelde beschreven onroerende goederen zal gelden en dat aanlegger q.q. gemachtigd is huidig vonnis te laten overschrijven op de registers der grondpandbewaring te Antwerpen door de daartoe bevoegde bewaarder en op eenvoudige voorlegging door aanlegger q.q. van de uitvoerbare grosse van huidig vonnis nadat dit vonnis in kracht van gewijsde zal zijn getreden;

verwijst verweerder in de kosten van het geding, deze tot op heden begroot aan de zijde van aanlegger q.q. begroot op 1.226 F;

verklaart het vonnis, behoudens verwijzing in de kosten, uitvoerbaar niettegenstaande beroep en zonder zekerheidsstelling.

VREDEGERECHT TE BOOM

19 december 1963.

Rechter: M. Monballiu.
Advokaat: Mr. W. Smets.

Rijksdienst voor de Pensioenen der Zelfstandigen. — Verjaring. — Vijfjarige termijn. — Toepasselijkheid van artikel 17 van de wet van 31 augustus 1963. — Onmiddellijke en ambtshalve toepassing.

De vorderingen van de Rijksdienst voor de Pensioenen der Zelfstandigen verjaren na vijf jaar te rekenen vanaf de 1e januari, die volgt op het jaar waarvoor de bijdragen verschuldigd zijn.

Daar de wetten van 30 juni 1956, 28 maart 1960 en 31 augustus 1963 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen de maatschappelijke orde aanbelangen en als zodanig van openbare orde zijn, moeten zij onmiddellijk na hun in werkingtreding worden toegepast.

Artikel 17 van de wet van 31 augustus 1963 is derhalve toepasselijk niet alleen op toestanden ontstaan na het van kracht worden van de wet op 1 juli 1963, maar tevens op al de toekomstige gevolgen van toestanden ontstaan onder het beheer van de vorige wetten van 30 juni 1956 en 28 maart 1960.

Bij verstek van de gedaagde partij is de rechtbank verplicht ambtshalve het middel van de verjaring, voortvloeiend uit artikel 17 van de wet van 31 augustus 1963, die van openbare orde is, te onderzoeken.

R.P.Z. t./ Van der Stappen en Christiaens.

Overwegende dat de eis van aanlegger strekt tot betaling door verweerders van een som van 2.056,— F, zijnde de door verweerders verschuldigde pensioen- en solidariteitsbijdragen over de jaren 1956, 1957, 1958 en 1959, vermeerdert met de intresten en de kosten, in uitvoering van de wet van 30 juni 1956 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen;

Overwegende dat aanlegger op onze zitting van 12 december 1963, waarop de zaak werd ingeleid, besloot tot de volledige gegrondheid en integrale toekenning van zijn eis;

Dat verweerders bij de oproeping van de zaak niet zijn verschenen en verstek lieten gaan;

Overwegende dat aanlegger tot staving van de integrale toekenning van zijn eis laat gelden dat geen der gevorderde bedragen verjaard zijn, daar de termijn van de verjaring voor de achterstallige bijdragen, overeenkomstig artikel 8 van de wet van 30 juni 1956, drie jaar

beloopt te rekenen van de dag der vordering tot het vestigen van een pensioenfonds;

Dat de ingebrekestelling van verweerders om een pensioenfonds te vestigen plaats had op 27 oktober 1961 en de eis, ingeleid bij deurwaardersexploot van 6 dec. 1963, derhalve tijdig de verjaring heeft gestuit;

Dat hij bovendien laat gelden dat de verjaring een middel is dat verweerders weliswaar, en dan alleszins ten onrechte, hadden kunnen opwerpen indien zij bij de oproeping van hun zaak waren verschenen, maar dat in geen geval ambtshalve door de rechtbank kan worden toegepast;

1. Betreffende de terzake toepasselijke verjarings-termijn:

Overwegende dat de wetten van 30 juni 1956, 28 maart 1960 en 31 augustus 1963 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen de maatschappelijke orde aanbelangen;

Dat dergelijke wettelijke bepalingen, van openbare orde zijnde, onmiddellijk na hun in werkingtreding moesten toegepast worden in de door de wetgever vastgestelde mate, en toepasselijk zijn niet alleen op toestanden ontstaan na haar van kracht worden, maar tevens op al de toekomstige gevolgen van toestanden ontstaan onder het beheer van de vorige wet (cfr. H. De Page, Droit Civil, Deel I, nr. 231; Cassatie, 27 juni 1935, Pas. 1935-I-295; 18 februari 1937, Pas. 1937-I-63; 27 januari 1938, Pas. 1938-I-23; 29 januari 1951, Pas. 1951-I-350);

Overwegende dat de wet van 30 juni 1956 werd opgeheven door artikel 72 van de wet van 28 maart 1960, die de vorige wet verving en in werking trad op 4 april 1960, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 1960;

Overwegende dat de wet van 28 maart 1960 op haar beurt werd opgeheven door artikel 75 van de wet van 31 augustus 1963, die de vorige wet verving en in werking trad met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 1963;

Overwegende dat de vordering van de bijdragen, overeenkomstig artikel 17 van deze wet, verjaart na vijf jaar te rekenen vanaf de 1e januari die volgt op het jaar waarvoor zij verschuldigd zijn;

Overwegende dat met betrekking tot de verjaring derhalve niet artikel 8 van de wet van 30 juni 1956 terzake toepasselijk is, gezien dit artikel werd opgeheven door de wet van 28 maart 1960 en met terugwerkende kracht buiten werking gesteld vanaf 1 januari 1960, maar wel artikel 17 van de wet van 31 augustus 1963 dat de rechtstoestand van partijen met terugwerkende kracht sedert 1 juli 1963 beheerst;

2. Betreffende de ambtshalve toepassing van de verjaring:

Overwegende dat de rechter, ook bij afwezigheid van de gedaagde partij, de plicht heeft de rechtmatigheid en de gegrondheid van de vordering te onderzoeken;

Dat waar eertijds de verweerder die niet verscheen geacht werd de gegrondheid der vordering te erkennen, thans algemeen wordt aanvaard dat hij moet geacht worden de tegen hem ingestelde eis te betwisten;

Dat artikel 150 wetboek burgerlijk procesrecht uitdrukkelijk bepaalt dat de eis bij verstek slechts mag toegewezen worden indien hij rechtmatig en gegrond voorkomt;

Dat de wetgever deze onderzoeksverplichting onder meer steunde op de overweging dat de rechter het vertrouwen dat de rechtsonderhorige in hem stelt niet

mag beschamen: « L'extrême confiance dans la justice et dans la sagacité du juge a peut-être seule empêché que le défendeur ne comparût; devrait-il être puni de ce sentiment si honorable pour le tribunal » (Treilhard, Exposé des motifs, sub art. 150, geciteerd door R. Van Lennep, Burgerlijk Procesrecht, Deel IV, blz. 54, nr. 275);

Overwegende dat het onderzoek naar de rechtmatigheid van de eis met zich brengt dat de rechter nagaat of de vordering in overeenstemming is met de wet, en dat elke strijdigheid met de wet, zelfs in een aangelegenheid die niet van openbare orde is, de rechter verplicht de eis af te wijzen (cfr. Cassatie, 30 april 1936, Pas. 1936-I-228 en noot van Procureur-generaal Paul Leclercq);

Overwegende dat de rechtbank derhalve ambtshalve het middel van de verjaring voortvloeiend uit artikel 17 van de wet van 31 augustus 1963, die van openbare orde is, dient te onderzoeken;

Overwegende dat de eis van aanlegger werd ingeleid op 6 december 1963;

Dat derhalve bij toepassing van artikel 17 van de wet van 31 augustus 1963 de bijdragen verschuldigd over de jaren 1956 en 1957 verjaard zijn;

Dat de eis van aanlegger bijgevolg gedeeltelijk gegrond is in zover hij betrekking heeft op de door verweerders verschuldigde pensioen- en solidariteitsbijdragen over de jaren 1958 en 1959, vermeerderd met de intresten en de kosten, zijnde in totaal een bedrag van 1.241,— F;

Dat hij, tot dit bedrag herleid, gegrond is en dient toegekend te worden;

Om deze redenen,

Wij, Vrederechter, rechtdoende bij verstek tegenover beide verweerders;

Alle andere en strijdige besluiten verwerpend;

Verklaren de eis van aanlegger ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond in de hierna vermelde mate;

Zeggen voor recht dat de vordering in zover ze betrekking heeft op de bijdragen verschuldigd over de jaren 1956 en 1957 verjaard is;

Verklaren het overige van de eis gegrond en veroordelen dienvolgens verweerders aan aanlegger te betalen de som van 1.241,— F, met de vergoedende intresten sedert 30 juni 1963 op de som van 965,— F, en de gerechtelijke intresten;

Verwijzen verwerende partij tot de kosten van het geding, deze tot heden belopende op 211 F;

Verklaren onderhavig vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande verzet of beroep en zonder borgtocht.

Verg. o.a. Rb. Hasselt, 26 maart 1962, R.W. 1962-63, 765; Vrederecht Kontich, 15 oktober 1963, R.W. 1963-64, 887.

VLAAMSE JURISTEN,

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

POLITIERECHTBANK TE KONTICH

19 november 1963.

Rechter (pl.v.) : M. W. Lenaerts.
Advokaat : Mr. P. Van Doosselaere.

Verkeer. — Strafbaarheid wegens het berijden door een voertuig van een voetpad.

Na de bij K.B. van 30 april 1963 gebeurde wijziging van art. 48 van het algemeen wegenverkeersreglement is het berijden van een voetpad door een voertuig als zodanig niet meer strafbaar.

O.M. en gemeente Kontich. t./ Goyvaerts en Castrel.

Gedaagd als beticht van te Kontich, in de maand juli 1963 :

de eerste : Bij inbreuk op art. 2 der wet van 1.8.1899, gewijzigd en aangevuld door deze van 15 april 1958, en aan het K.B. van 8 april 1954, artikel 9 : Op de openbare weg bestuurder zijnde, niet alle maatregelen getroffen waardoor beschadigingen aan de weg kon vermeden worden, hetzij door met matige snelheid te rijden of de lading van zijn voertuig te verminderen, hetzij door een andere weg te volgen.

de tweede : zich burgerlijk verantwoordelijk te horen verklaren met de eerste, zijn aangestelde werknemer, voor de veroordeling tot de kosten en de boete (art. 6 wet van 1.8.1899).

Overwegende dat de bepalingen van het in juli 1963 van kracht zijnde verkeersreglement het feit van met een voertuig op het voetpad te rijden niet strafbaar stelden, zoals zulks vroeger het geval was bij toepassing van art. 48/1° wegcode, waarvan de tekst gewijzigd werd bij het K.B. van 30.4.1963;

Dat de in de dagvaarding voorziene overtreding van art. 9 van het verkeersreglement lastens betichte niet bewezen is;

Dat betichte weliswaar met de door hem bestuurde vrachtwagen op het voetpad reed, doch slechts op instructies van de aannemer Faes, die eerst houten kepers op het voetpad had doen leggen;

Dat zo er ondanks toch schade aan het voetpad toegebracht werd, het niet de betichte is, die voor deze schade moet instaan, doch wel de aannemer Faes, die er zich trouwens toe verbonden heeft deze schade te herstellen (cfr. P.V. nr. 996 dd. 19.7.1963 der Politie van Kontich;

Rechtsdoende op tegenspraak :

Spreekt de rechtbank de betichte vrij, kosten ten laste van de Staat;

Stelt de burgerlijke verantwoordelijke partij buiten zake zonder kosten,

Verklaart zich, ingevolge de vrijspraak van de betichte, onbevoegd om kennis te nemen van de eis der burgerlijke partij.

WERKRECHTERSRAAD TE ANTWERPEN

Bediendenkamer. — 19 december 1963.

Voorzitter : M. Lambrechts.
Advokaat : Mr. E. Ooms.

Bediendencontract. — Verbintenis op proef. — Onvolgende opzeggingstermijn. — Geen forfaitaire schadevergoeding. — Schade te bewijzen.

De wet op het bediendencontract bepaalt niet welke schadevergoeding er aan de benadeelde partij is verschuldigd door degene die het proefcontract verbreekt zonder de wettelijke bepalingen inzake de vooropzegging ervan na te leven.

Derhalve behoort hij die beweert door de onrechtmatige vooropzegging schade te hebben geleden, het bewijs van deze schade en de hoegroothed ervan te leveren.

Kinnie Arthur t./ N.V. Brasserie Vandenheuvel.

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder R. Coppejans te Brussel, dato van 4 april 1963, strekkende tot betaling van aanlegger de som van 33.120 F, ten titel van saldo opzeggingsvergoeding en 2.880 F ten titel van verlofgeld, te vermeerderen met de gerechtelijke intresten en de kosten van het geding.

Gehoord de partijen in hun middelen en besluiten :

Overwegende dat de poging tot verzoening ter zitting aangewend vruchteloos is gebleven;

Overwegende, dat aanlegger, welke blijkens door partijen ondertekende geschreven overeenkomst op 1 nov. 1962 als bediende door verweerster op proef werd aangeworven voor een termijn van 3 maanden, op 30 januari 1963 ontslagen werd met uitkering van een vergoeding gelijk aan 7 dagen loon;

dat aanlegger voorhoudt dat wijl verweerster hem niet tijdig de door de wet op het bediendenkontraakt voorziene vooropzeg van 7 dagen had betekend, hij wegens zijn doorzending recht heeft op een schadevergoeding gelijk aan drie maanden loon of 36.000 F; dat verweerster de gestelde eis betwist beweerend dat waar aanlegger ontslagen werd vóór het verstrijken van de overeengekomen proeftermijn hij slechts aanspraak maken kon op een vergoeding gelijk aan zeven dagen loon en deze vergoeding hem werd uitbetaald;

Overwegende dat niet kan worden betwist dat verweerster aan het kontraakt op proef geen einde kon stellen zonder naleving van de bepaling van art. 3 van de wet op het bediendenkontraakt welke bepaalt dat er aan een proefkontraakt binnen de door hetzelfde artikel voorziene perken slechts een einde kan worden gesteld mits inachtnaam van een opzeggingstermijn van zeven dagen;

dat de wet op het bediendenkontraakt niet bepaalt welke schadevergoeding er aan benadeelde partij is verschuldigd door degene die het proefkontraakt verbreekt zonder de wettelijke bepalingen inzake de vooropzeg na te leven;

dat het derhalve aan degene die beweert, door een onrechtmatige daad schade te hebben geleden, en wegens die beweerd geleden schade een vergoeding vordert, hoort het bewijs te leveren van het bestaan van die schade en van de hoegroothed ervan;

dat aanlegger in gebreke is gebleven het bewijs te leveren van het bestaan van die schade en van de hoegroothed ervan;

dat de eis strekkende tot het bekomen van een opzevergoeding dan ook als ongegrond voorkomt;

Overwegende dat aanlegger verder voor achterstallig verlofgeld een bedrag vordert van 2.880 F;

dat verweerster echter door het voorbrengen van een door aanlegger op 20 maart 1963 ondertekende kwijting het bewijs leverde het aan aanlegger toekomende verlofgeld betaald te hebben;

Om deze redenen,

Het Arbeidsgerecht van Antwerpen Kamer voor Bedienden, alle andere en tegenstrijdige besluiten verwerpende, verklaart de eis ontvankelijk doch ongegrond, wijst aanlegger er dan ook van af en verwijst hem in de kosten van het geding.

INGEZONDEN BIJDRAGE

De werkonbekwaamheden met evolutief karakter

In verband met de bijdrage van de Heer E. Verougstraete over «De werkonbekwaamheden met evolutief karakter» (Rechtskundig Weekblad van 1-12-1963, nr. 13), meen ik als verzekeraar de volgende aanmerkingen te moeten naar voren brengen.

De motieven die de verzekeraars aanhalen om zich tegen de herziening van de werkonbekwaamheid te kanten zijn niet denkbeeldig, doch indien in sommige uitzonderlijke gevallen een herziening noodzakelijk is om de slachtoffers een juiste schadevergoeding te verzekeren die overeenstemt met de door hen opgelopen zekere schade, zijn zij niet te buiten daar waar de evolutie van de werkonbekwaamheid geen twijfel overlaat, genoegten te nemen met de formule van opdracht van deskundige, zoals zij door de Heer Verougstraete wordt gesuggereerd.

Doch de vraag stelt zich of de deskundige met zekerheid zal kunnen bepalen of de werkonbekwaamheid al dan niet een evolutief karakter zal vertonen. Nemen wij bij voor voorbeeld de gevallen van slachtoffers die lijden aan een post-commotioneel syndroom.

Vaak wordt na de consolidatie een graad van werkonbekwaamheid vastgesteld die louter gesteund is op subjectieve klachten en indien door gespecialiseerde onderzoeken sommige afwijkingen geobjectiveerd zijn, voegen zich bijna altijd bij deze objectieve elementen subjectieve krachten die de bepaling van de graad van werkonbekwaamheid zullen beïnvloeden.

In beginsel kunnen al deze gevallen aanleiding geven tot een evolutie. Meestal zal de tijd verbetering brengen doch de blijvende letsels kunnen evengoed nadelig evolueren, vooral wanneer de sequellen van psychische aard zijn en thuishoren in het domein van de psychiatrie. Hoe kan de deskundige op het ogenblik van de consolidatie in die gevallen een graad van werkonbekwaamheid bepalen, die zelfs in geval van gunstige evolutie als definitief moet aangezien worden?

Om te beletten dat de schadevergoeding zou berekend worden op een te hoge basis, zullen vaak de experts, op het ogenblik van de consolidatie, geneigd zijn een graad van werkonbekwaamheid te bepalen die beneden de werkelijkheid ligt, daar zoniet in geval van een gunstige evolutie het kapitaal dat aan het slachtoffer wordt toegekend, de zekere schade zou overtreffen, met als gevolg dat de verzekeraar in dit geval de te veel betaalde schadevergoeding tegen dit slachtoffer zou dienen te verhalen wegens verrijking zonder oorzaak.

Wat waar is voor de post-commotionele syndromen kan ook waar zijn voor alle geconsolideerde letsels, zodat praktisch om elke verrijking zonder oorzaak in

hoofde van het slachtoffer te vermijden, de rechtbanken zeer voorzichtig dienen te werk te gaan bij het toekennen van de vergoeding die zij bij de consolidatie dienen vast te stellen op basis van een door de deskundige bepaalde voorlopige graad van werkonbekwaamheid, die in talloze gevallen tot een evolutie kan aanleiding geven. Ten slotte zou de vergoeding die na consolidatie wordt toegekend beschouwd moeten worden als provisioneel en zo laag mogelijk moeten blijven om vergissingen te vermijden.

In de praktijk zou dit procédé aanleiding geven tot de bepaling van een herzieningstermijn in haast alle gevallen van gemeen recht, wat zou neerkomen op de veralgemeening van het systeem toegepast krachtens de wet op de arbeidsongevallen. Dit zou de meeste zaken van gemeen recht gedurende jaren onbeslecht laten.

Is dit wenselijk in een tijd waarin de ongevallen van gemeen recht met de dag talrijker worden en de slachtoffers met blijvende letsels een massa vormen die alle belang heeft bij een snelle rechtsbedeling? Het sociaal belang daarvan weegt op tegen het risico door de verzekeraar te dragen bij de betaling van schadevergoeding op basis van een graad van werkonbekwaamheid die bij de consolidatie wellicht te hoog ligt of tegen het risico dat sommige slachtoffers op zich nemen om vergoed te worden volgens een graad van werkonbekwaamheid die gebeurlijk voor latere verhoging zou kunnen vatbaar zijn. Trouwens in de gevallen waarin er werkelijk een nadelige evolutie te vrezen is, beschikken de slachtoffers over de mogelijkheid om hun voorbehoud in het vonnis te laten uitdrukken.

Wat de weerslag van de physiologische werkonbekwaamheid op het inkomen of op de economische bedrijvigheid van het slachtoffer betreft, kan inderdaad in onduidelijke gevallen de geneesheer-deskundige zekere inlichtingen verschaffen over de economische gevolgen in concreto.

Trouwens wordt in zeer talrijke deskundige verslagen thans reeds een onderscheid gemaakt tussen de theoretische physiologische graad van werkonbekwaamheid en deze die beantwoordt aan de aantasting van het economisch potentieel van het slachtoffer.

Doch indien dit onderscheid door de deskundige wetenschappelijk wordt vastgesteld en het uit het verslag blijkt dat de physiologische invaliditeitsgraad hoger ligt dan de aantasting van het economisch potentieel, dan dienen de rechtbanken ook met deze faktor rekening te houden en de materiële schade te beoordelen volgens een invaliditeitsgraad die lager zal liggen

dan deze aangeduid door de barema's, die dan slechts in aanmerking mag komen voor de begroting van de morele schade.

Inderdaad, wanneer het verslag van de geneesheer-deskundige enerzijds in sommige gevallen een vonnis uitlokt waarbij de materiële schade berekend wordt op een hogere invaliditeitsgraad dan de physiologische, dienen de rechtbanken anderzijds, in de gevallen waarin het economisch potentieel van het slachtoffer niet is aangetast in verhouding met de physiologische invaliditeitsgraad, een evenredige lagere materiële schadevergoeding toe te kennen, wat thans haast nooit gebeurt.

Wordt deze regel niet evenredig toegepast, dan is de aansprakelijke partij of haar verzekeraar benadeeld en geeft het systeem aan het slachtoffer de mogelijkheid de waardering van de invaliditeitsgraad in concreto uitsluitend in zijn voordeel te zien toepassen.

Trouwens wordt in de landen van germaans recht (Duitsland en Oostenrijk), waarnaar de geachte steller van het artikel verwijst, een zeer billijke toepassing van dit beginsel gedaan. Inderdaad is in die landen alleen de invloed van de invaliditeitsgraad op het werkelijk inkomen van het slachtoffer de maatstaf bij de begroting van de schadevergoeding, met als gevolg dat indien de aantasting van fysieke integriteit dit inkomen niet beïnvloedt, er uitsluitend een morele schade wordt toegekend. Ontstaat er echter wel een vermindering van inkomen tengevolge van de invaliditeitsgraad, dan wordt deze schadepost slechts gekapitaliseerd in verhouding met het percentage van inkomstenverlies dat door het ongeval veroorzaakt werd.

Deze maatstaf bij de begroting van de schadevergoeding wordt door onze rechtspraak heden niet in aanmerking genomen, vermits ongeacht een werkelijk verlies aan inkomen, in de meeste gevallen een schadevergoeding wordt toegekend die overeenstemt met de theoretische vermindering van het economisch potentieel van het slachtoffer en dit volgens de invaliditeitsgraad door de deskundige bepaald. In de meeste gevallen bevinden de slachtoffers van ongevallen, overkomen in België, zich bijgevolg in een veel gunstiger positie dan deze die vergoed worden in de Germaanse landen.

In verband met de beschouwingen van de Heer Verougstraete over het definitief vonnis, menen wij het volgende te moeten aanmerken.

Zoals hoger reeds gezegd, zou de verwezenlijking van deze suggesties, behoudens in enkele bijzondere gevallen, waarin trouwens reeds nu de medische experten de toegepaste invaliditeitsgraad als voorlopig beschouwen, een oneindige verlenging van de procedures betekenen waarmede noch de slachtoffers, noch de rechtbanken die reeds overlast zijn, noch de verzekeraars zouden gediend zijn.

Elk ongeval, waarbij zwaar gekwetsten betrokken zijn, zou jaren duren alvorens volledig afgehandeld te zijn.

Inderdaad, in zeer veel ernstige gevallen verloopt er voor het onderzoek een tijdspanne van minstens 3 à 6 maand alvorens de aansprakelijke partij in betichting wordt gesteld.

Volgt dan de procedure voor de rechtbank van eerste aanleg met aanstelling van een medische deskundige, waarvan het afsluiten van de werkzaamheden afhangt van de duur der tijdelijke gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van het slachtoffer. De ondervinding leert ons dat vaak de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid een jaar en langer overtreft. Na de neerlegging van het verslag, waarin de deskundige bij de consolidatie een invaliditeitsgraad bepaalt die vatbaar zou zijn voor herziening, dient de zaak terug voor de rechtbank aanhangig gemaakt te worden voor begroting van de

voorlopige schadevergoeding. Zo één der partijen zich bij het vonnis niet neerlegt, wordt de zaak opnieuw behandeld vóór het Hof van Beroep.

De verzekeraars ondervinden dagelijks dat de zware ongevallen van gemeen recht, dus afgezien van alle mogelijkheid tot herziening, thans gemiddeld twee tot drie jaar en meer kunnen in beslag nemen alvorens definitief gevonnist te zijn. Wordt de herziening op grote schaal ingevoerd, dan komen de meeste zaken na de herzieningstermijn door de deskundige bepaald, terug voor de rechtbank van eerste aanleg, vermits het weinig waarschijnlijk is dat het Hof van Beroep al deze zaken zou evoceren. Dan herbegint de ganse cyclus van de procedure met expertise, behandeling voor de rechtbank, eventueel beroep, enz. die nogmaals wellicht een paar jaren kan in beslag nemen. Als alles normaal verloopt zou het slachtoffer na al deze verschillende procedures doorlopen te hebben wellicht definitief vergoed zijn na een totale tijdspanne die in vele gevallen vijf tot zeven jaar zou kunnen bereiken.

Zulke oplossing is praktisch niet doelmatig en zou de slachtoffers niet bevredigen, vooral omdat zij genoodzaakt zouden zijn de zeer hoge kosten te betalen verbonden aan de verdediging van hun belangen. Deze faktor zou vooral drukken op de talloze slachtoffers, zoals voetgangers en fietsers, die niet verzekerd zijn voor de kosten van verhaal hunner schade.

Ook de rechtbanken zouden tengevolge van deze oplossing nog meer overbelast worden en, wat de verzekeraars betreft, dient er hier niet meer gewezen te worden op de talrijke bezwaren die zij hebben uitgedrukt op het Congres van het Europees Comité voor Verzekeringen te Parijs.

Dr. Jur. W. BUSKENS,
Verzekeraar.

BALIELEVEN

Vlaamse Conferentie der Balie van Antwerpen

Voordracht van Paul Lebeau

Op 12 december sprak de Vlaamse schrijver en Atheneumleraar Paul Lebeau in het Zeemanshuis voor een talrijk opgekomen publiek.

De auteur van werken als: « Het experiment », « Mijn vriend Max » en « De Blauwe Bloem », sprak in zeer persoonlijke en fijn humoristische stijl over: De student, de professor, de oud-leerling, de leraar en hun wederzijdse verhoudingen.

In een reeks korte « buitelingen » (als ik het woord aan Godfried Bomans mag ontleen) bracht Paul Lebeau met rake typering, kostelijke vergelijkingen en onverwachte wendingen in zijn verhaal, de toehoorders bijna voortdurend aan het lachen.

Vooraf zijn vertellingen over oud-leerlingen die hun oud-leeraar na vele jaren terug ontmoeten, hadden veel succes.

Uit al deze anecdotes, die op meesterlijke wijze zijn geschreven, blijkt welk humoristisch man Lebeau ten slotte is, vermits men uit zijn romans meestal een eerder zwaarwichtige indruk opdoet. Tevens werd bewezen dat de Vlaamse literatuur ook op het pad van de humor niet noodzakelijk grof en plat moet zijn.

Al te veel critici beweren immers dat dit genre slechts door de Nederlanders (in onze taal ten minste) kan beoefend worden.

Door zijn hoogstaand en fijn betoog bewees Paul Lebeau dat dit niet het geval is.

Vermits alle fijnproevers der Vlaamse Conferentie aanwezig waren, zal hogervermelde opvatting thans voorgoed over de Moerdijk verbannen worden.

E. L.

Conferentie der Jonge Balie bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen.

Op zaterdag, 1 februari aanstaande, richt de Conferentie der Jonge Balie bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen een bijeenkomst in, in de «Raadzaal» van het Stadhuis te Mechelen, Grote Markt, waarop een voordracht zal gehouden worden door Zijne Eminentie de Kardinaal-Aartsbisschop van Mechelen-Brussel, Mgr. L. Suenens, Primaat van België, over «Leven en werk van Zijne Heiligheid wijlen Paus Johannes XXIII».

ERRATUM

Ten gevolge van een drukfout is er in het artikel van de Heer P. Eeckman, «Verwarringstichtende daad, merkmaking en artikel 10 bis van het Unieverdrag van Parijs», dat in ons vorig nummer verscheen, een weglating van enkele woorden voorgekomen, die de zin onduidelijk maakt.

In kol. 1006, 3e alinea, vóór het nummer der noot 57, ontbreken de volgende termen: «in de betrekkingen tussen de andere staten onderling (57).

Onze lezers zullen wel willen aanvullen.

TIJDSCHRIFTEN

Nederlands Juristenblad, jrg. 1964 - nr. :

Th. Limperg, Het ontwerp voor een eenvormige Benelux-wet inzake tekeningen of modellen en haar betekenis voor de Nederlandse ontwerpers en fabrikanten (I). — J.C.M. Leyten, De strafmaat in verband met niet telaste-

gelegde feiten. — J. Mendlik, «Il Potere Giudiziario». — W. Riphagen, De Europese Conventie inzake de Rechten van de Mens, m.o. Prof. Jhr. Mr. H.F. van Panhuys en repl. van Mr. W. Riphagen.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie, jrg. 1964 - nr. 4796 :

Ph. A.N. Houwing, Het ontwerp voor het zesde boek van het nieuwe Burgerlijk Wetboek. Afdeling 6.1.8. De gevolgen van het niet nakomen van een verbintenis (II). — W. Chr. Nannings, De stichtingen als bedoeld in artikel 28 onder letter c en d van de Wet op Stichtingen (II, slot).

Abitrale Rechtspraak, jrg. 1963 - nr. 516 :

Rechtspraak.

Journal des Tribunaux, jrg. 1964 - nr. 4431 :

J. Arets, L'arbitrage commercial international. Douzième séminaire de la commission «Droit et vie des affaires» de la Faculté de droit de Liège. — C. Daum-Ketelaar, La prohibition du divorce par consentement mutuel pour la femme âgée de quarante-cinq ans.

Recueil Général, jrg. 1964 - nr. 20713 à 20724 :

La notion de bien rural en matière de bail à ferme. — Bail à ferme. — Association sans but lucratif. — Enregistrement. — Succession. — Mutation par décès.

Recueil Dalloz, jrg. 1964 - nr. 2 : (Parijs) :

A. Pépy, Essai d'une vue d'ensemble sur l'application de l'article 177 du Traité de Rome.

Northwestern University Law Review, jrg. 1963 - nr. 5 :

Nathaniel L. Nathanson, Administration Proposals For Revision of Our National Transportation Policy. — Herein of Intramodal Competition and the Minimum Rate Power. — Myres S. McDougal, The Emerging Customary Law of Space. — D.A. Kerimov, Liberty, Law and the Legal Order. — Petyer B. Maggs, Commentary on Liberty, Law and the Legal Order.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"